

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

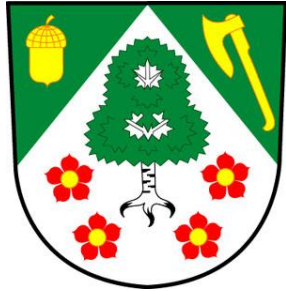

STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OBCE BŘEZINA

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Objednatel:

Adresa: Obec Březina
IČ: Březina 24, 679 05 Křtiny
00280020
Email: starosta@obec-brezina.cz
Telefon: +420 516 439 229
Místo řešení: Březina
ORP: Šlapanice
Kraj: Jihomoravský
Katastrální území: Březina u Křtin (614092)
Proseč u Březiny (614106)

Zpracovatel:

Adresa: ENVIPARTNER, s.r.o.
Vídeňská 55, 639 00 Brno
IČ: 283 58 589
DIČ: CZ28358589
Kontaktní osoba: Mgr. Jana Línová
Emailová adresa: linova@envipartner.cz
Telefonní číslo: + 420 735 176 365
Datum: srpen 2020

Tento dokument je výstupem projektu s názvem Vytvoření strategických dokumentů pro Spolek pro rozvoj venkova Moravský kras – CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010086 – Výzva pro územní samosprávné celky (obce, kraje, sdružení a asociace ÚSC) v rámci Operačního programu Zaměstnanost, který je finančně podpořen z prostředků EU a státního rozpočtu ČR.

Zastupitelstvo obce Březina na svém zasedání, které se uskutečnilo ....., schválilo strategický dokument **Strategie udržitelného rozvoje odpadového hospodářství obce Březina**, usnesením číslo ....., Jedná se o základní plánovací dokument a zároveň nástroj pro řízení rozvoje obce.

OBSAH

PROLOG	6
ÚVODNÍ ČÁST	7
Obecné informace	8
Východiska nadřazených dokumentů	13
ANALYTICKÁ ČÁST	17
Základní charakteristika obce	18
Analýza odpadového hospodářství v obci	26
VÝCHODISKA NÁVRHOVÉ ČÁSTI	40
SWOT analýza	41
Výsledky dotazníkového šetření	43
NÁVRHOVÁ ČÁST	45
Strategické vize	46
Strategické cíle	47
Seznam opatření a rozvojových aktivit	48
IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	49
1. Cíl Přechod k oběhovému hospodářství	50
2. Cíl Zodpovědná obec, informovaný občan	54
SEZNAM ZDROJŮ DAT	63
SEZNAM ZKRATEK	64
PŘÍLOHY	65

PROLOG

S rostoucími nároky na třídění a využívání odpadu se obec Březina rozhodla vytvořit strategii udržitelného rozvoje odpadového hospodářství. Navržený dokument respektuje cíle Plánů odpadového hospodářství České republiky a Jihomoravského kraje. Záměrem je upravit **odpadový systém**, aby byl **funkční a flexibilně reagoval na potřeby občanů, napomáhal k rozvoji obce** a zároveň byl **přehledný a šetrný k životnímu prostředí**.

Zajištění odvozu a bezpečného odstranění odpadů v souladu s platnou legislativou je zákonnou povinností každé obce. Tvorba odpadového hospodářství obce Březina je proto nedílnou součástí strategických rozvojových dokumentů. Cílem zpracování Strategie udržitelného rozvoje odpadového hospodářství obce Březina je vytvořit strategický dokument pro oblast nakládání s odpady.

Strategie bude **základním nástrojem** pro **efektivní řízení nakládání s odpady** v obci Březina a současně vytvoří **dlouhodobý výhled možností** v této oblasti. Nesporná potřeba budoucích investic s ohledem na nároky očekávané právní úpravy v odpadovém hospodářství vyvolává nutnost využít tento plánovací proces rovněž k optimalizaci vynakládaných finančních prostředků z veřejných zdrojů.

ÚVODNÍ ČÁST

Účelem Úvodní části je představení základních obecných informací o odpadu a odpadovém hospodářství. Na základě poznatků lze predikovat budoucí vývoj v oblasti odpadového hospodářství a tím pomoci nalézt východiska pro zlepšení nynějšího stavu.

Úvodní část obsahuje kapitoly:

OBECNÉ INFORMACE

**VÝCHODISKA NADŘAZENÝCH
DOKUMENTŮ**

OBECNÉ INFORMACE

Kapitola Obecné informace se zabývá vymezením základních pojmů v oblasti odpadu a dále interpretací hlavních druhů odpadů. Současně řeší problematiku prevence vzniku odpadu a definuje základní principy, myšlenky předcházení vzniku odpadu. Nakonec uvádí 5 hlavních druhů nakládání s odpadem a jejich stručný popis.

Tato kapitola obsahuje části:

Základní pojmy

Druhy odpadů

Prevence vzniku odpadu

Nakládání s odpadem

Základní pojmy

Ekologie: Obor zabývající se problémy životního prostředí, znečišťováním ovzduší, půdy a vody prostřednictvím odpadů.

Odpad: Jakákoliv látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se jich zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil.

Odpadové hospodářství: Je činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadu, nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností.

Původce odpadu: Jakákoliv osoba, při jejíž činnosti vznikají odpady, nebo osoba, která provádí předzpracování, směšování nebo jiné činnosti, jejíž výsledkem je změna povahy nebo složení těchto odpadů.

Druhy odpadů

KOMUNÁLNÍ ODPAD

Veškerý odpad vznikající při činnosti fyzických osob na území obce.

TŘÍDĚNÝ ODPAD

Vzniká tříděním jednotlivých druhů odpadů (papír, sklo, plast, aj.) odděleně od ostatních.

NEBEZPEČNÝ ODPAD

Odpad, který je zároveň nebezpečným materiálem. Vykazuje nebezpečné vlivy směrem ke zdraví lidí a zvířat a životnímu prostředí všeobecně.

BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD

Odpad biologického původu z domácností, úřadů, firem, z veřejného stravování. Bioodpady tvoří pravděpodobně 25 % celkového množství vyprodukovaného komunálního odpadu.

VELKOOBJEMOVÝ ODPAD

Odpad, který pro svou velikost nelze dát do klasických kontejnerů na komunální odpad například starý nábytek, koberce, lina, gauče apod.

PRŮMYSLOVÝ ODPAD

Odpad z průmyslové činnosti, který vzniká při výrobní i nevýrobní činnosti (těžba, stavebnictví, energetika, chemický a potravinářský průmysl, zemědělství atp.).

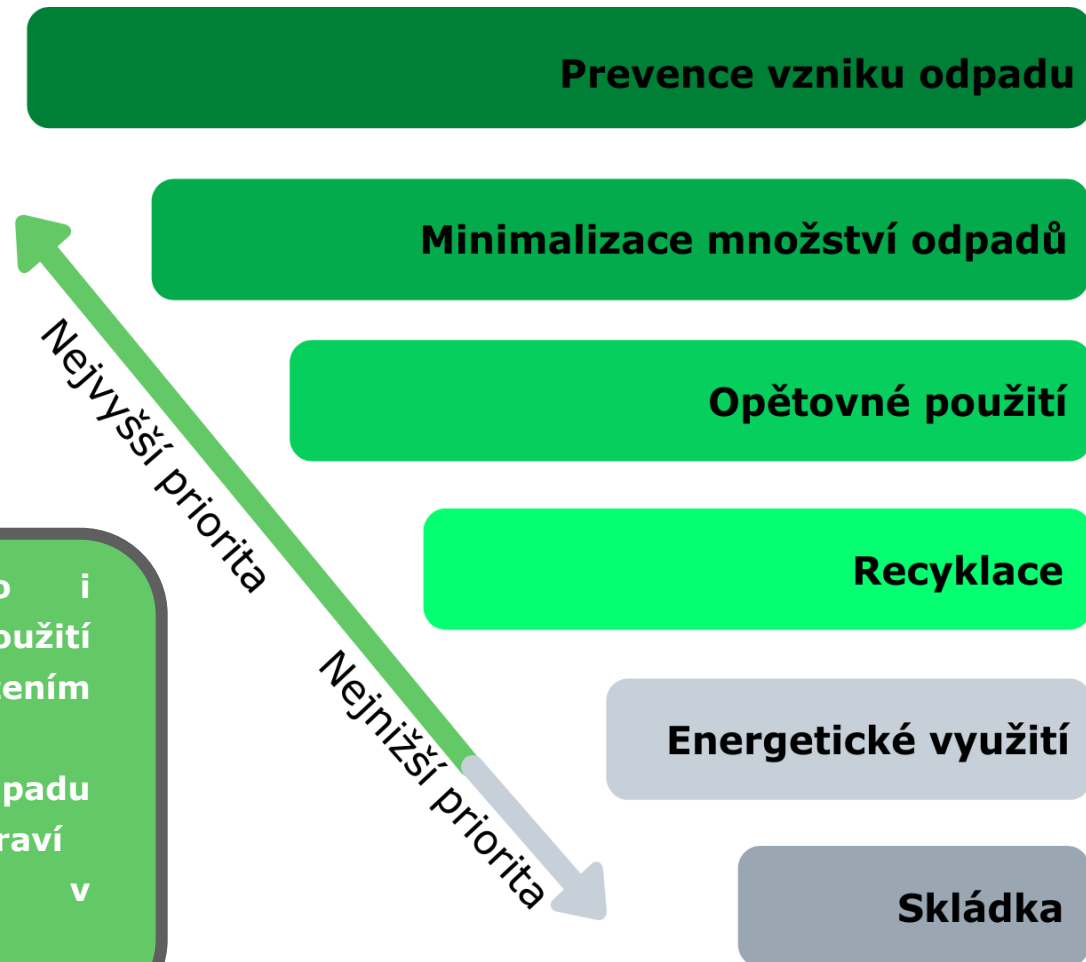

Prevence vzniku odpadu (PVO)

Prevence v odpadovém hospodářství by měla směřovat jednak **ke snižování množství vznikajících odpadů**, ale také ke **snižování jejich nebezpečných vlastností**, které mají nepříznivý dopad na životní prostředí a zdraví obyvatel.

Legislativa EU i ČR vymezuje PVO v následujících třech oblastech:

1. množství odpadu, a to i prostřednictvím opětovného použití výrobků nebo prodloužením životnosti výrobků
2. nepříznivé dopady vzniklého odpadu na životní prostředí a lidské zdraví
3. obsah škodlivých látek v materiálech a výrobcích

Nakládání s odpadem

Recyklace

Způsob, kterým je odpad připravován k opětovnému využití nebo využití jeho vlastností jako druhotné suroviny ve výrobním procesu.

Skládkování

Odstraňování odpadu probíhá trvalým uložením na skládku. Skládkování je nejstarším řešením likvidace odpadu. Problémem tohoto typu nakládání s odpady je možná kontaminace půdy a vod a znečištění ovzduší unikajícími toxickými látkami.

Re-use

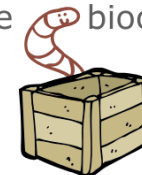
Opětovné využití, opravy a renovace. Zamezení produktů, aby se staly odpady a zachování jejich energie a materiálů v nich obsažených. Až 1/3 věcí, které končí na sběrných dvorech, jsou stále využitelné.

Spalování

Spalováním dochází k redukci odpadu o 90 %. V průběhu spalování vzniká teplo, které je následně využíváno k výrobě elektrické a tepelné energie. Výhřevnost odpadků je řádově srovnatelná s hnědým uhlím.

Kompostování

Biologická metoda využívání bioodpadu. Za kontrolovaných podmínek aerobních procesů a činnosti mikroorganismů se přeměňuje bioodpad na kompost.

VÝCHODISKA NADŘAZENÝCH DOKUMENTŮ

Kapitola Východiska nadřazených dokumentů se zabývá vymezením prioritních cílů evropské legislativy a dále řeší směřování českého národního odpadového hospodářství dle stanov vydaných nadřazenými institucemi. V neposlední řadě se zabývá představením několika dokumentů, které upravují odpadové hospodářství nejen v České republice.

Tato kapitola obsahuje části:

Strategické cíle evropské legislativy

Směřování odpadového hospodářství ČR

Legislativa upravující odpadové hospodářství v ČR

Strategické cíle evropské legislativy

Znovupoužití - význam znovupoužití ve smyslu tzv. předcházení vzniku odpadů je zásadní. Znovupoužívání věcí je pro snižování množství odpadu zásadnější, než jeho redukování nebo recyklace.

Konec skládkování.

Recyklace na prvním místě.

Odklon od lineárního systému ekonomiky k oběhovému hospodářství (cirkulární ekonomika).

Směřování odpadového hospodářství České republiky

Dle právních předpisů schválených **Radou EU** je potřeba plnit následující **cíle** také na území České republiky. Do roku **2023** bude muset být **biologický odpad tříděn odděleně** nebo **recyklován přímo u zdroje** (kompostování). Do roku **2025** bude nutné zavést **tříděný sběr textilu a nebezpečného odpadu v obcích**.

Legislativa upravující odpadové hospodářství v ČR

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech

Zákon o odpadech zapracovává platné předpisy a směrnice Evropské unie a upravuje pravidla pro předcházení vzniku odpadu, dodržování ochrany životního prostředí a lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje.

Plán odpadového hospodářství České republiky 2015-2024

POH ČR je nástroj pro řízení odpadového hospodářství ČR a pro realizaci dlouhodobé strategie odpadového hospodářství. Plán představuje klíčový dokument pro realizaci dlouhodobé strategie nakládání s odpady, obalovými odpady a výrobky s ukončenou životností. Hlavními cíli strategie je jednoznačně předcházení vzniku odpadů a zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů. Součástí POH je i Program předcházení vzniku odpadů. Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle celoevropské odpadové hierarchie a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady.

Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje 2016-2025

Plán představuje klíčový dokument odpadového hospodářství Jihomoravského kraje. Základním východiskem pro řešení dané problematiky jsou priority, principy a charakter postupů dané POH ČR. POH JMK vychází ze zásady uplatňování požadavku na maximální míru respektování hierarchie způsobů nakládání s odpady a při formulaci cílů a opatření uvedených v POH JMK.

ANALYTICKÁ ČÁST

Účelem Analytické části je popis současné situace odpadového hospodářství v obci Březina. Kapitola obsahuje mimo jiné základní charakteristiku obce, která představuje kontextuální vhled do zkoumaného území. Dále zahrnuje všeobecnou analýzu odpadového hospodářství v obci (vymezení sběrných míst, vývoj produkce odpadu, financování odpadového hospodářství apod.)

Analytická část obsahuje kapitoly:

**ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA
OBCE**

**ANALÝZA ODPADOVÉHO
HOSPODÁŘSTVÍ V OBCI**

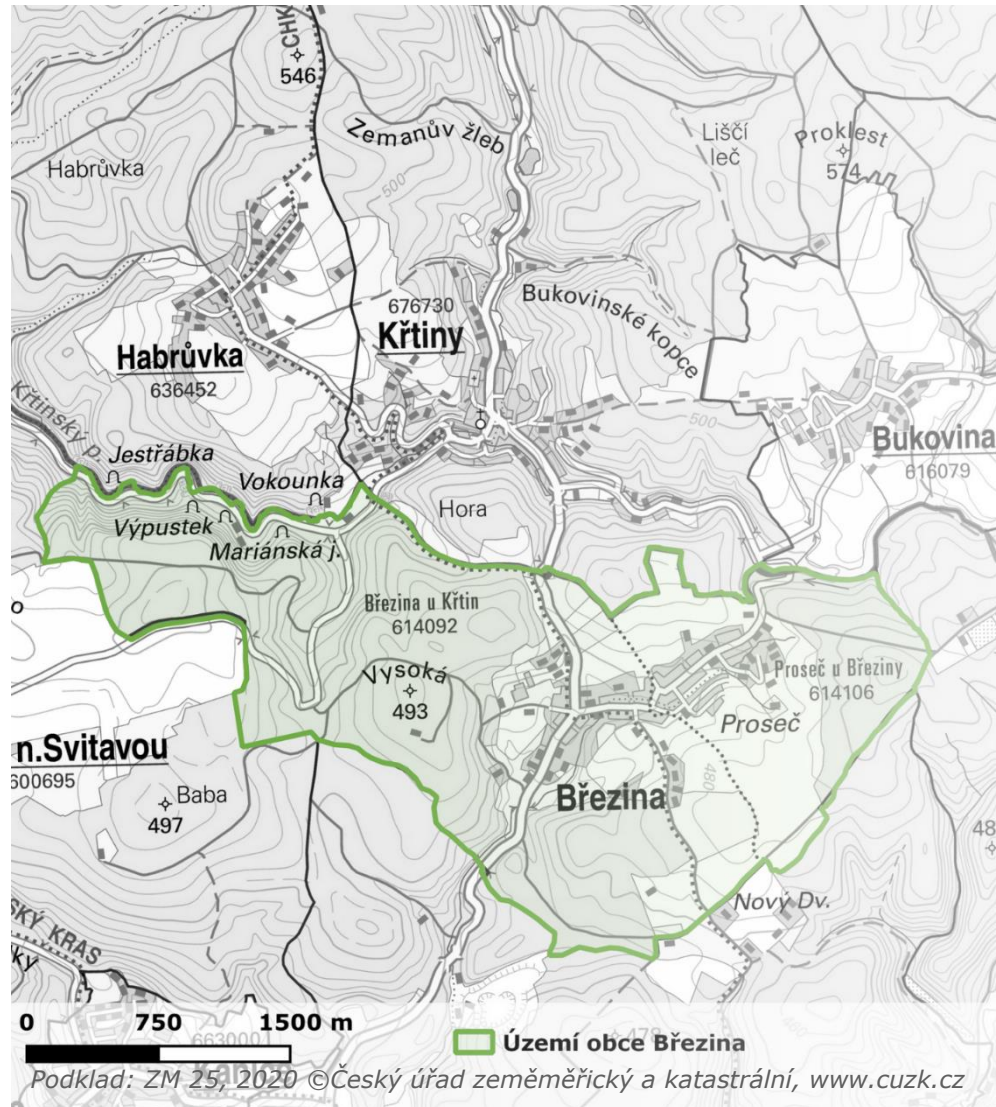
ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE

Základní charakteristika obce obsahuje komplexní zhodnocení vývoje, současné situace a složení obyvatel. Zároveň řeší potenciální nárůst obyvatel v závislosti na rozvoji výstavby v obci. Daná kapitola poskytuje vstupní data k analýze a následnému vytvoření rozvojových opatření vydefinovaných na základě místních specifik.

Tato kapitola obsahuje části:

Poloha obce	O obci	Vývoj počtu obyvatel
Složení obyvatelstva	Rozvojové plochy a dokončené byty	

Poloha obce

Obec Březina se nachází v **Jihomoravském kraji**, 12 km severovýchodně od krajského města Brna. Je situována v jižní části **Drahanské vrchoviny**, u západní hranice Moravského krasu v nadmořské výšce 440 m n. m. Obec se skládá ze **dvou částí Březiny a Proseče**. Administrativně se obec nachází v **SO ORP Šlapanice**. Od města Šlapanice je vzdálená 18 km. Obec sousedí s městysem Křtiny, obcemi Habrůvka, Bukovina, Hostěnice, Ochoz u Brna a Babice nad Svitavou. Obec je členem **MAS Moravský kras a Spolku pro rozvoj venkova Moravský kras**.

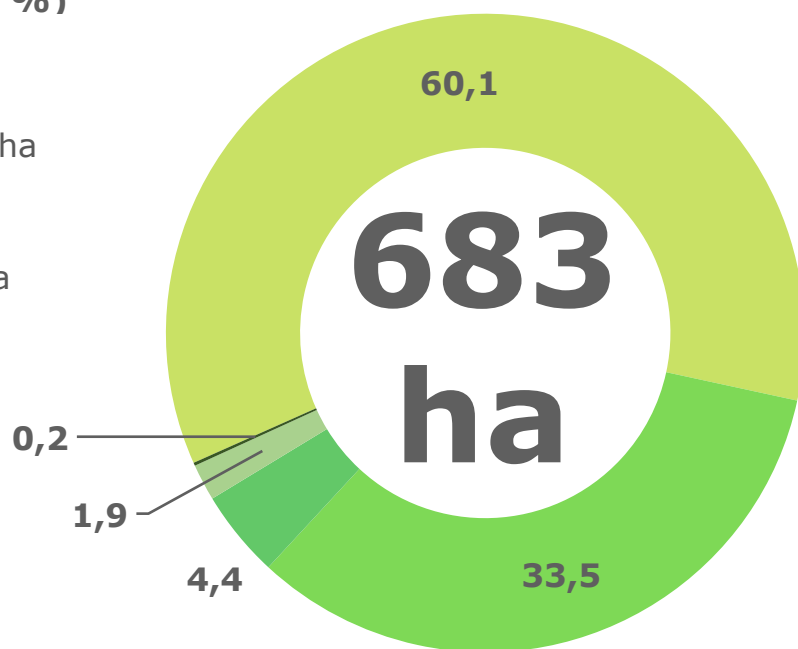
O obci

První písemná zmínka o **Březině** pochází z **roku 1365** a o části **Proseč z roku 1395**. Život v obci byl od počátku spjat s místní **přírodou Moravského krasu a okolními lesy**. Od lesních porostů a jeho mýcení je také odvozen název obce i jejich částí (Březina – místo, kde rostly břízy a Proseč – místo vzniklé prosekem lesa).

Dopravní napojení obce je zajištěno pomocí **silnice II. třídy č. 373**, která obec propojuje s **Křtinami** a **Ochozem u Brna**. Ostatní komunikace mají charakter místních obslužných.

Využití území (v %)

- lesní pozemky
- zemědělská plocha
- ostatní plocha
- zastavěná plocha
- vodní plocha

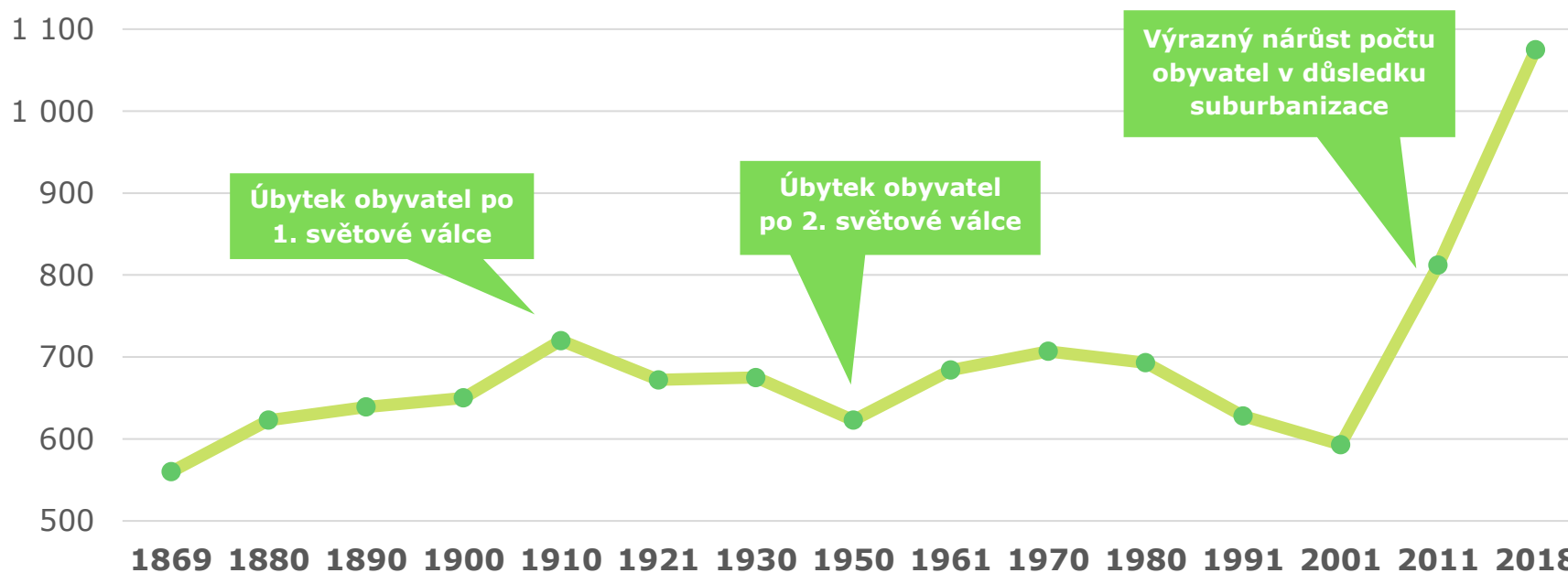
Východní část území obce zasahuje do velkoplošně chráněného území CHKO Moravský kras, které je známo pro rozsáhlé vápencové krápníkové jeskyně, další krasové jevy a pro bohatou faunu a flóru. Na území obce se nachází přírodní rezervace Březinka a přírodní rezervace U Výпустku, jejíž součástí je jeskyně Výпустek známá pro její vojenské využití v průběhu 2. světové války, coby zbrojní továrny.

Zdroj dat: ČSÚ (2020)

Vývoj počtu obyvatel I

V Březině žije **1 075 obyvatel**. Vývoj počtu obyvatel byl **velmi pozvolný a vyrovnaný** s drobnými výkyvy na počátku 20. století, kdy došlo k mírnému nárůstu, po kterém následoval **postupný pokles až do 50. let 20. století**. Ve druhé polovině 20. století následoval opětovný růst, který **od 70. let vystřídal pokles** až do počátku 21. století. Výrazný **zlom nastal v posledních dvou desetiletích**, kdy počet obyvatel dramaticky vzrostl **z 593 osob v roce 2001 na 812 v roce 2011**. Celkově tak došlo od roku 2001 do současnosti ke **zvýšení počtu obyvatel o 482 osob**.

Vývoj počtu obyvatel

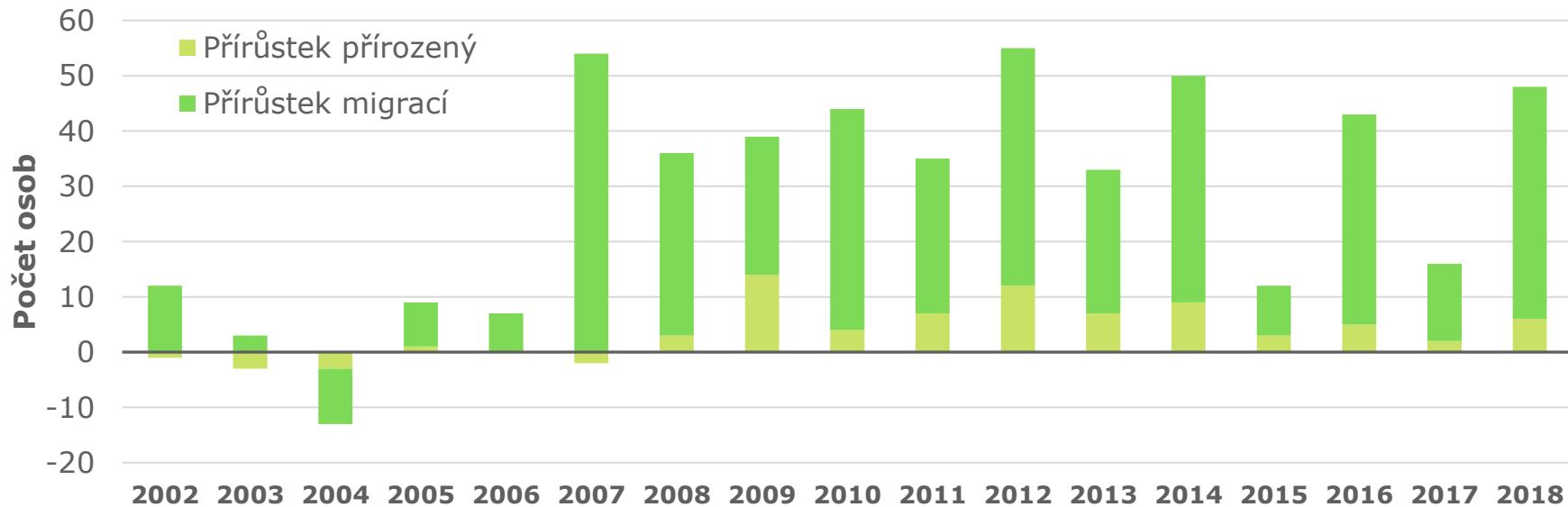

Zdroj dat: ČSÚ (2020)

Vývoj počtu obyvatel II

Celkový přírůstek obyvatel byl **v počátku 20. století velice nízký či záporný**. Zlom nastal **v roce 2007**, kdy došlo k **výrazné vlně migrace** do obce. Březina se stala oblíbeným **cílem pro mladé rodiny**, které se do obce stěhují především z důvodu **dobré dopravní dostupnosti do města Brna**. Obec také láká dobrou **kvalitou životního prostředí a dostupností stavebních pozemků**. **Přirozený přírůstek je v porovnání s přírůstkem migrací nízký**, ale ve většině let nabývá kladných hodnot. Z dosavadního vývoje lze očekávat, že **počet obyvatel v obci dále poroste**. Tento rozvoj s sebou může přinést **zvýšenou produkci odpadů** a růst nároků a nákladů na jeho odvoz, třídění a zpracování.

Přírůstek přirozený a přírůstek migrací

Zdroj dat: ČSÚ (2020)

Složení obyvatelstva

Průměrný věk obyvatel je 38,0 let, což je v porovnání s Jihomoravským krajem, ve kterém je průměrný věk obyvatel 42,4 let, hodnota výrazně nižší. **Hustota zalidnění činí 157 obyv./km²**. Březina je tak podprůměrná v porovnání se SO ORP Blansko, kde je hustota zalidnění 162 obyv./km².

Index stáří dosahuje nízké hodnoty. Nízká hodnota indexu stáří značí výrazně vyšší podíl předproduktivní složky populace, což je pozitivní ukazatel pro budoucí vývoj obce. **Produktivní složka** dosahuje mírně podprůměrných hodnot.

Zastoupení pohlaví

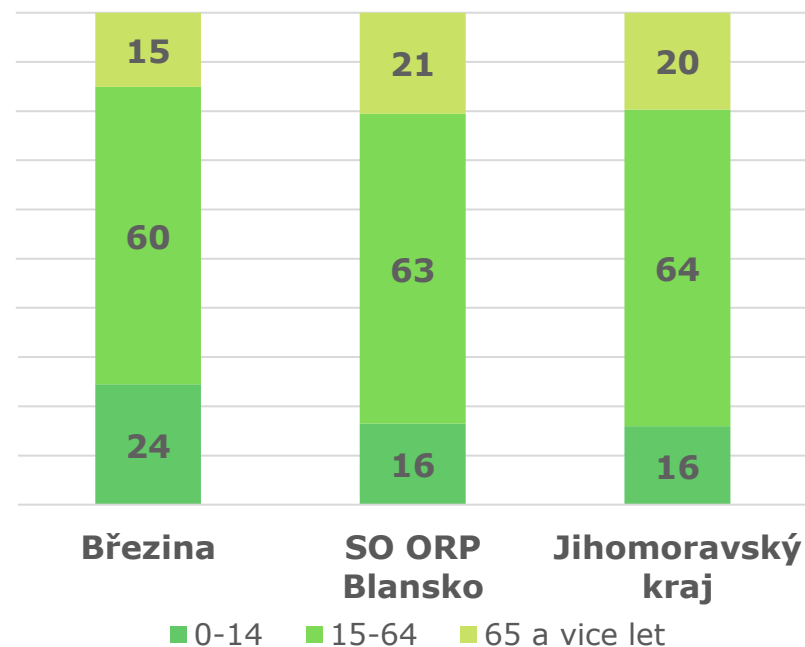

Zdroj dat: ČSÚ (2020)

Index stáří

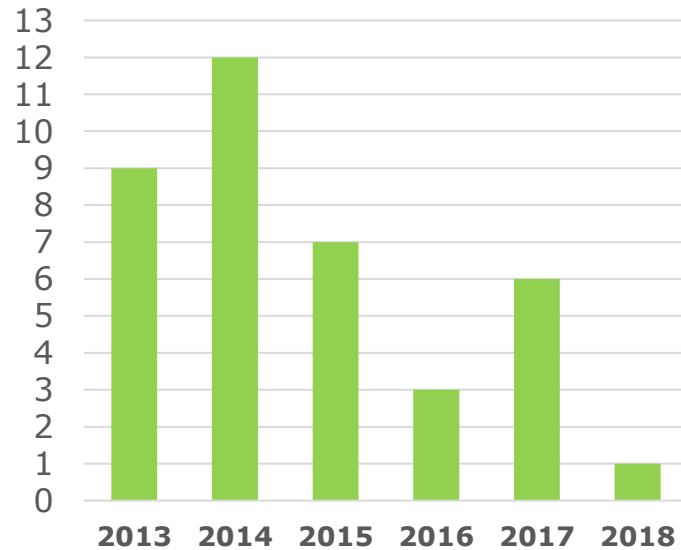
Věkové složení obyvatel (v %)

Rozvojové plochy a dokončené byty

Dle územního plánu z roku 2014 se zástavba v Březině rozvíjela v návaznosti na souvisle zastavěné území obce. Zastavitelné plochy byly vymezeny v několika lokalitách na severozápadním, západním, jižním a východním okraji intravilánu. Cílem bylo nevytvářet skupiny domů mimo návaznost na souvisle zastavěné území. Počet dokončených bytů za období 2013 až 2018 byl celkově 38 bytových jednotek. **Intenzita výstavby** v obci **byla vysoká**, což přineslo **vyšší nároky na odvoz odpadu a požadavky na vhodnou lokalizaci sběrných hnízd či zavedení nového systému sběru odpadu**. V současnosti jsou **rozvojové plochy** z územního plánu většinou **vyčerpány**, není v plánu otevírat změny plánu pro hledání nových ploch.

Vývoj počtu dokončených bytů

Zdroj dat: ČSÚ (2020)

Zdroj: Rodinné domy Březina (2010), <http://domybrezina.cz/>

Shrnutí kapitoly ZÁKLADNÍ CHARAKTERISKA OBCE

KLADY

- **Blízkost větších sídel**
- **Růst počtu obyvatel**
- **Stabilizace intenzivní výstavby rodinných domů**

ZÁPORY

- **Poloha v rámci CHKO Moravský kras**
- **Intenzivní rozvoj obytných ploch v minulosti**

ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ V OBCI

Kapitola Analýza odpadového hospodářství v obci poskytuje grafické znázornění všech sběrných míst a zastoupení jednotlivých typů tříděného odpadu dle analýzy sběrných nádob v obci Březina. Dále porovnává současný stav třídění odpadu v Březině s celorepublikovým trendem a dává jej do kontrastu s požadovanými normami k roku 2035. Nakonec se zabývá systémem financování odpadového hospodářství v obci.

Tato kapitola obsahuje části:

Systém odpadového hospodářství

Vzdálenost od sběrných míst

Sběrná místa v obci

Komunální a tříděný odpad v obci

Tříděný odpad v obci

Financování systému odpadového hospodářství

System odpadového hospodářství I

System svozu odpadu zajišťuje v obci Březina společnost **KTS Ekologie s.r.o.** Svoz **komunálního odpadu** probíhá v intervalu **1x za 14 dní**. Dále je v obci zajištěn sběr **plastu, skla, papíru, bioodpadu, textilu, oleje a tuků**. Obec Březina spravuje **sběrné místo**, kde je možné odevzdat tyto druhy odpadu: **kompletní elektrospotřebiče, všechny druhy zářivek a úsporných žárovek, objemný odpad a stavební suť, dřevo, papírové kartony a železitý odpad**.

V rámci **Spolku pro rozvoj venkova Moravský kras** bylo do obce Březina pořízeno **350 zahradních kompostérů** pro uložení biologicky rozložitelného odpadu z domácností a **štěpkovač**, jež slouží k předcházení vzniku dřevěného odpadu a lze jej od obce zapůjčit.

Obec Březina využila také dotační možnosti Jihomoravského kraje z dotačního titulu "Podpora neinvestičních činností NNO a obcí v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty" konkrétně pro projekt **Děti nám to řeknou – Jak třídit odpad?**

System odpadového hospodářství II

Sběrné místo v obci Březina funguje již od 90. let 20. století. Po technické stránce je sběrné místo ve velmi špatném stavu a je nutná jeho rekonstrukce. V současnosti je zpracován projekt na jeho obnovu.

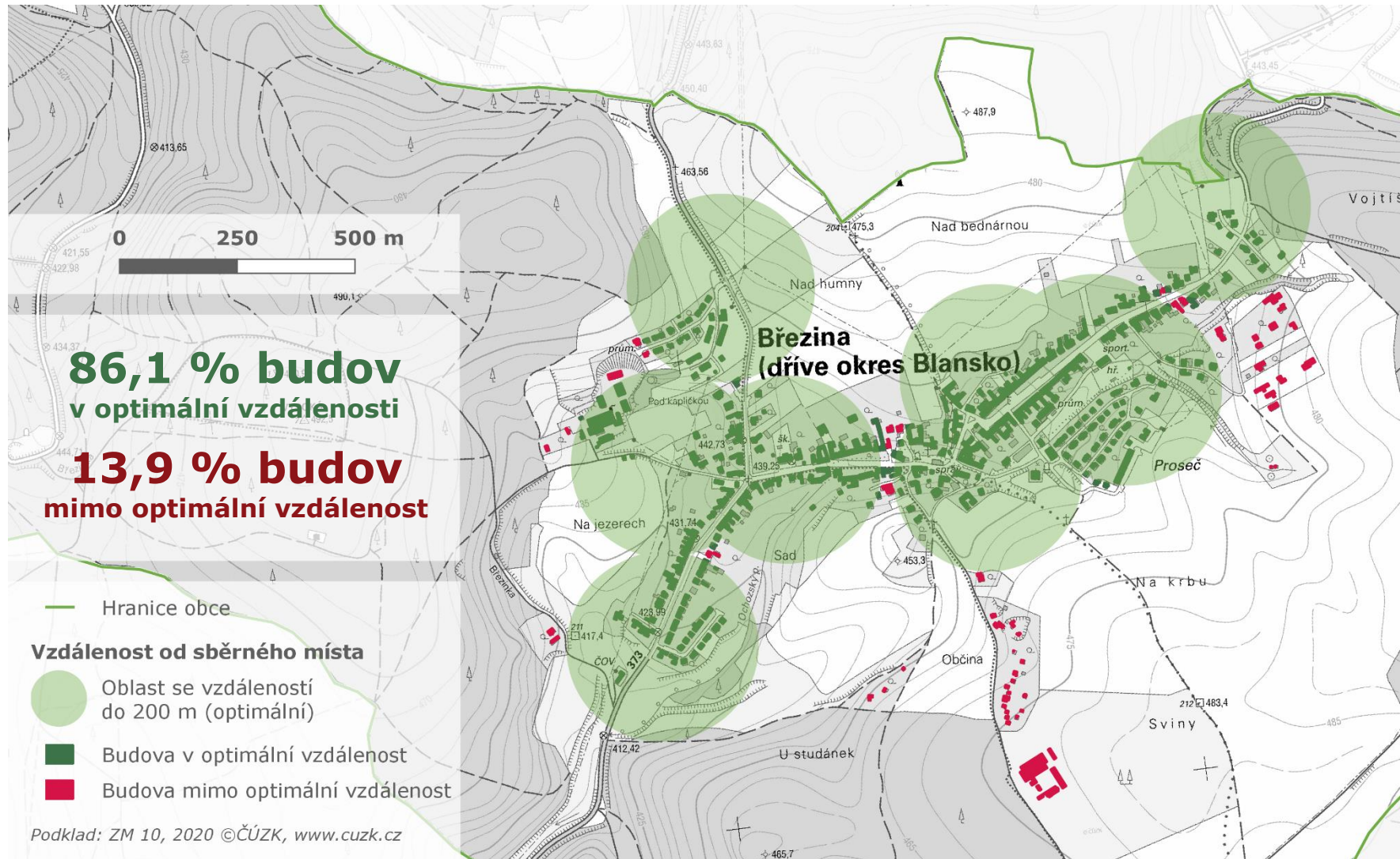
Černé skládky se objevují občasně v lesích v okolí obce Březiny.

Problémovým místem odpadového hospodářství obce jsou nádoby na sběr plastu, jež jsou často přeplněné. V důsledku nesprávného zacházení s odpadem se jeho kapacita brzy naplní, a tak není možné využít potenciál nádoby.

Vzdálenost od sběrných míst

Sběrná místa v obci I

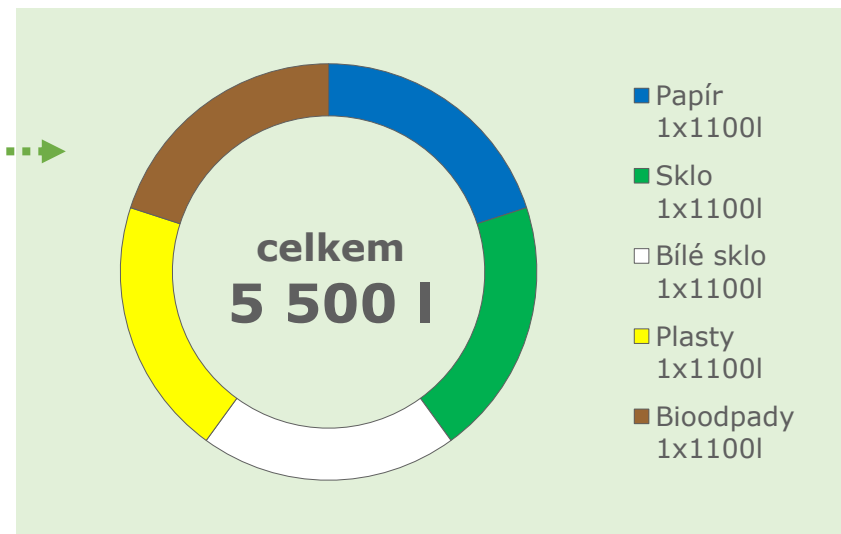
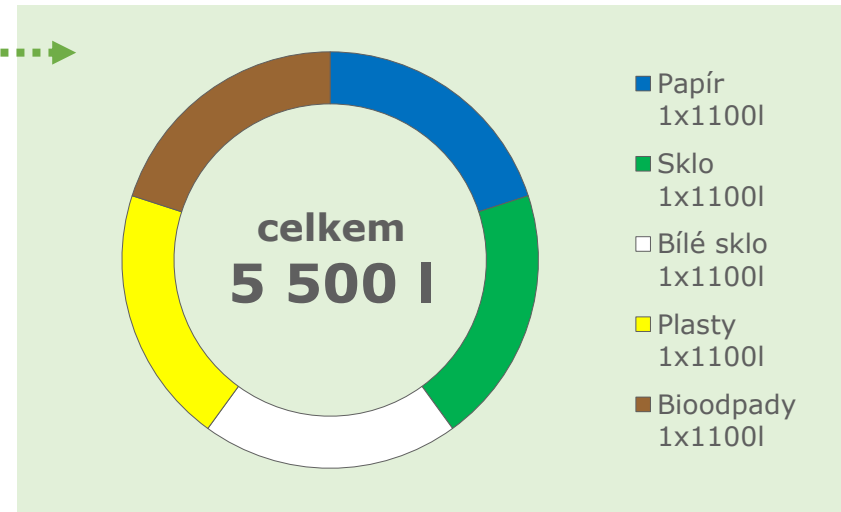
○ sběrné místo   - - - hranice obce

Vzdálenost od sběrného místa

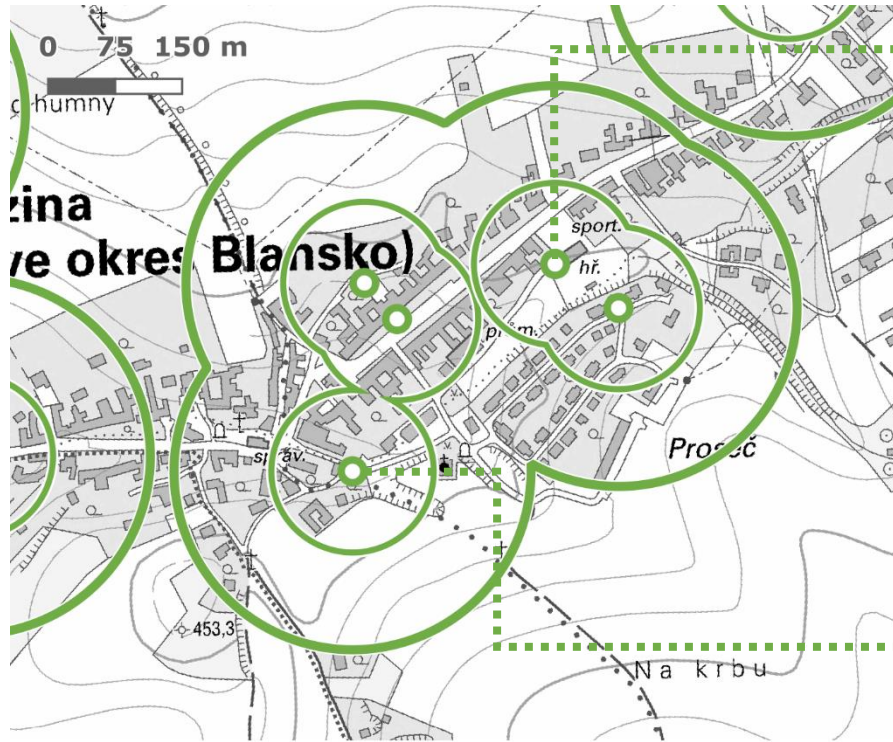
○ 200 m (maximální optimální vzdálenost)

○ 91 m (průměrná vzdálenost v ČR)

Podklad: ZM 10, 2020 ©ČÚZK, www.cuzk.cz

Sběrná místa v obci II

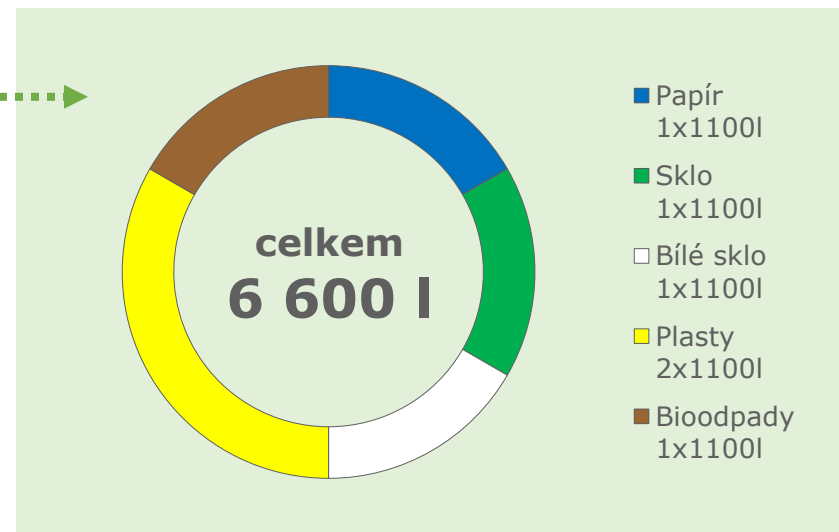
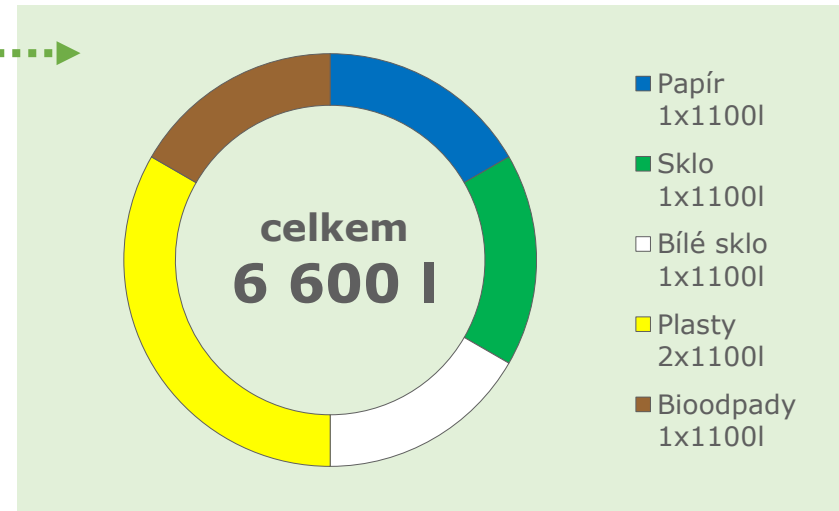
○ sběrné místo

Vzdálenost od sběrného místa

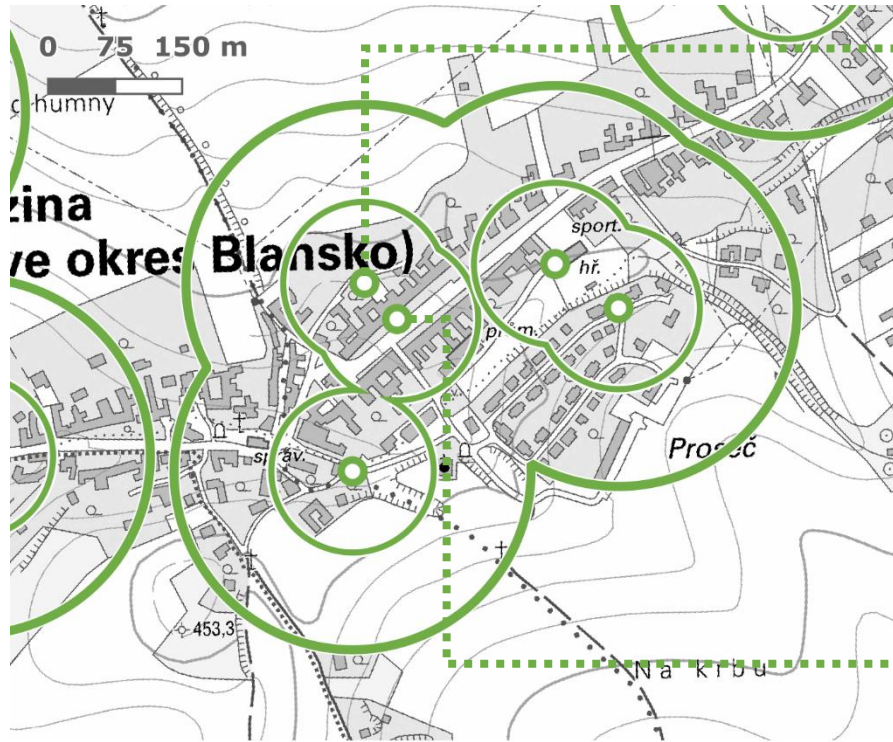
□ 200 m (maximální optimální vzdálenost)

□ 91 m (průměrná vzdálenost v ČR)

Podklad: ZM 10, 2020 ©ČÚZK, www.cuzk.cz

Sběrná místa v obci III

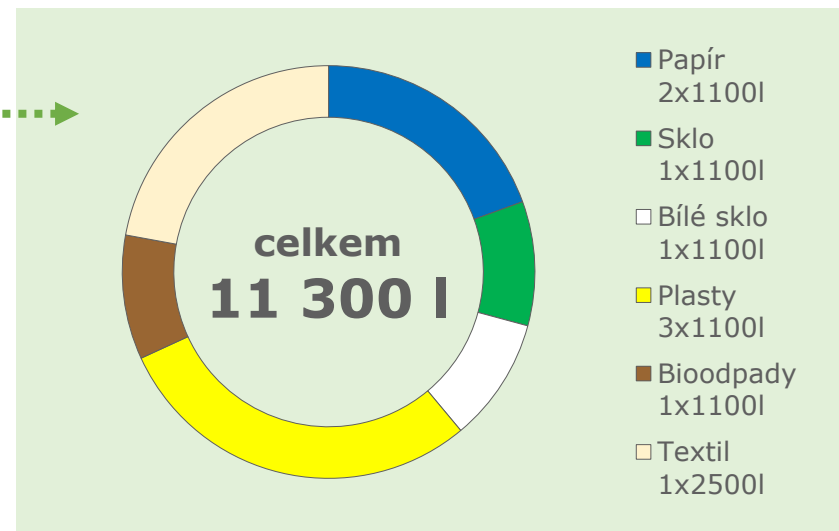
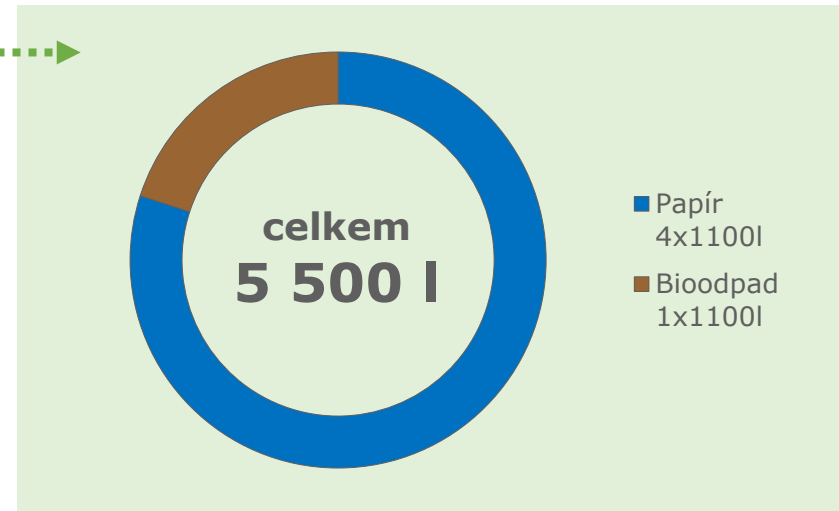
○ sběrné místo

Vzdálenost od sběrného místa

▭ 200 m (maximální optimální vzdálenost)

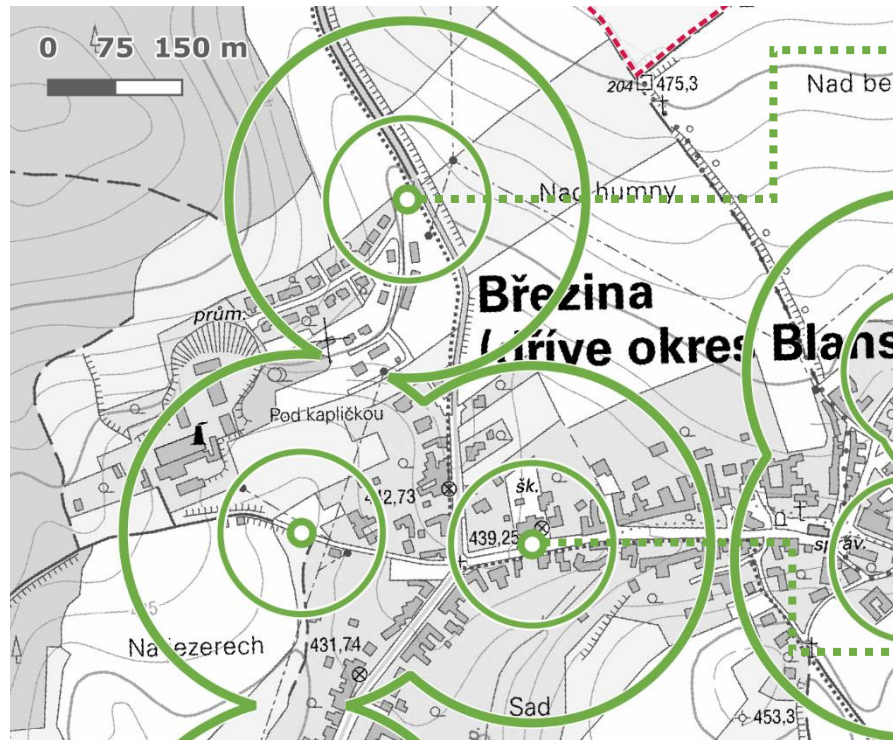
▭ 91 m (průměrná vzdálenost v ČR)

Podklad: ZM 10, 2020 ©ČÚZK, www.cuzk.cz

Sběrná místa v obci IV

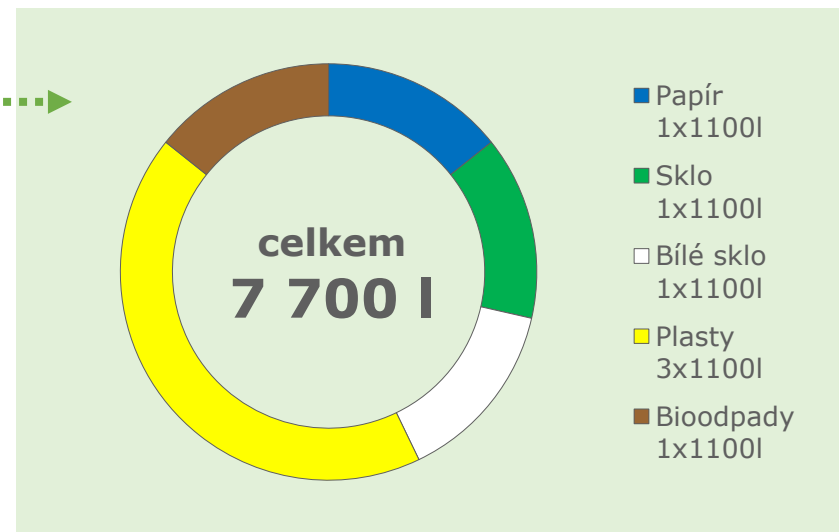
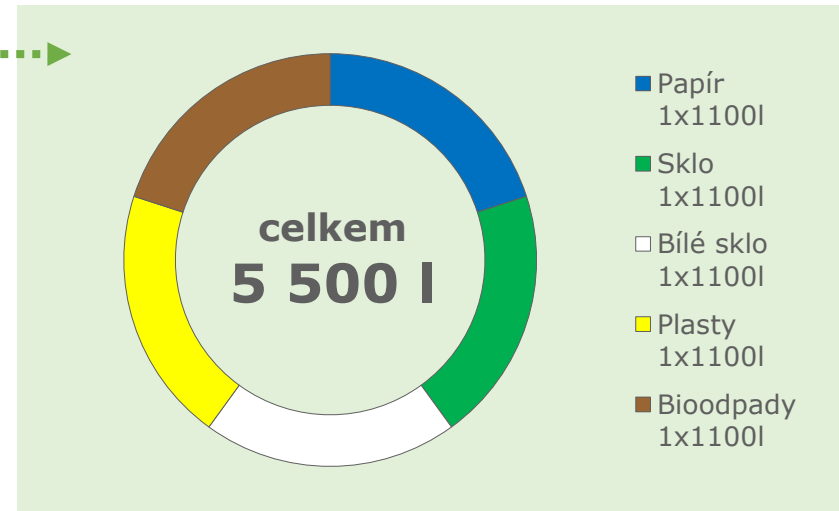
○ sběrné místo   - - - - hranice obce

Vzdálenost od sběrného místa

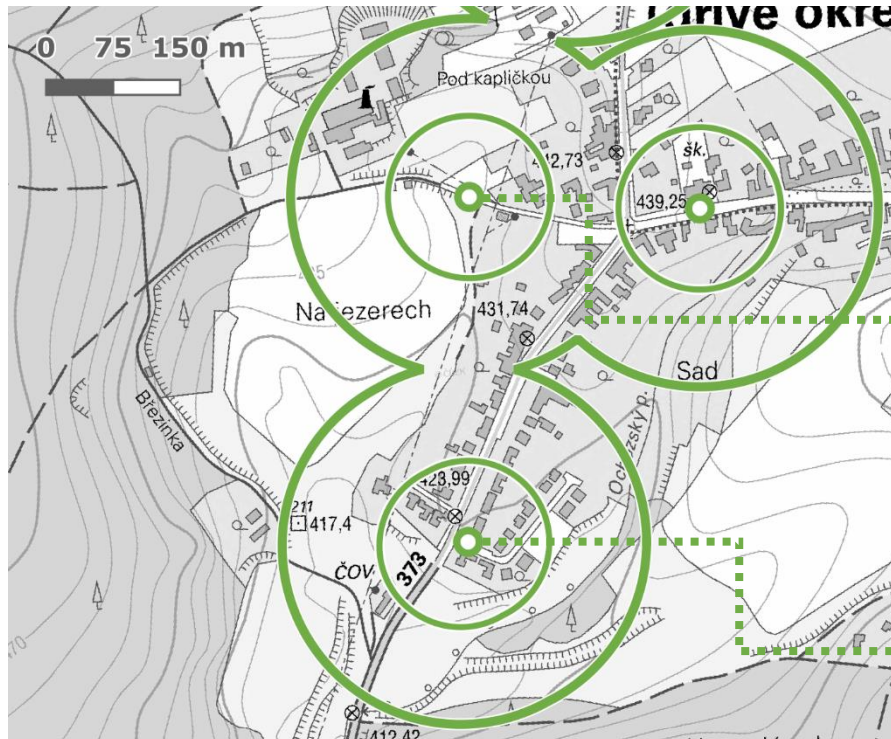
□ 200 m (maximální optimální vzdálenost)

□ 91 m (průměrná vzdálenost v ČR)

Podklad: ZM 10, 2020 ©ČÚZK, www.cuzk.cz

Sběrná místa v obci V

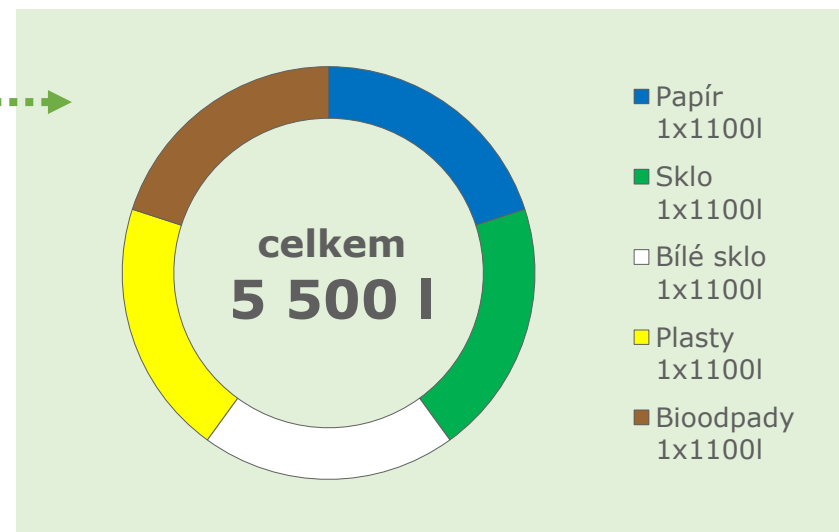
○ sběrné místo   - - - hranice obce

Vzdálenost od sběrného místa

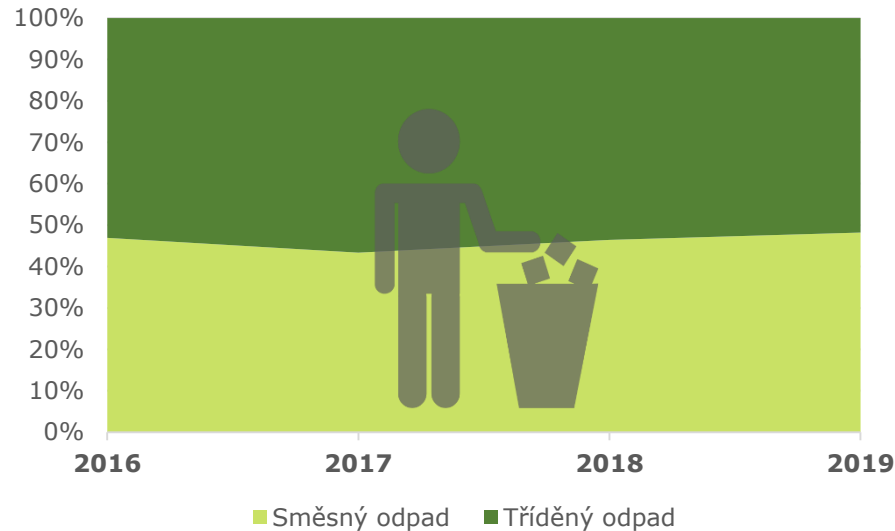
□ 200 m (maximální optimální vzdálenost)

□ 91 m (průměrná vzdálenost v ČR)

Podklad: ZM 10, 2020 ©ČÚZK, www.cuzk.cz

Komunální a tříděný odpad v obci

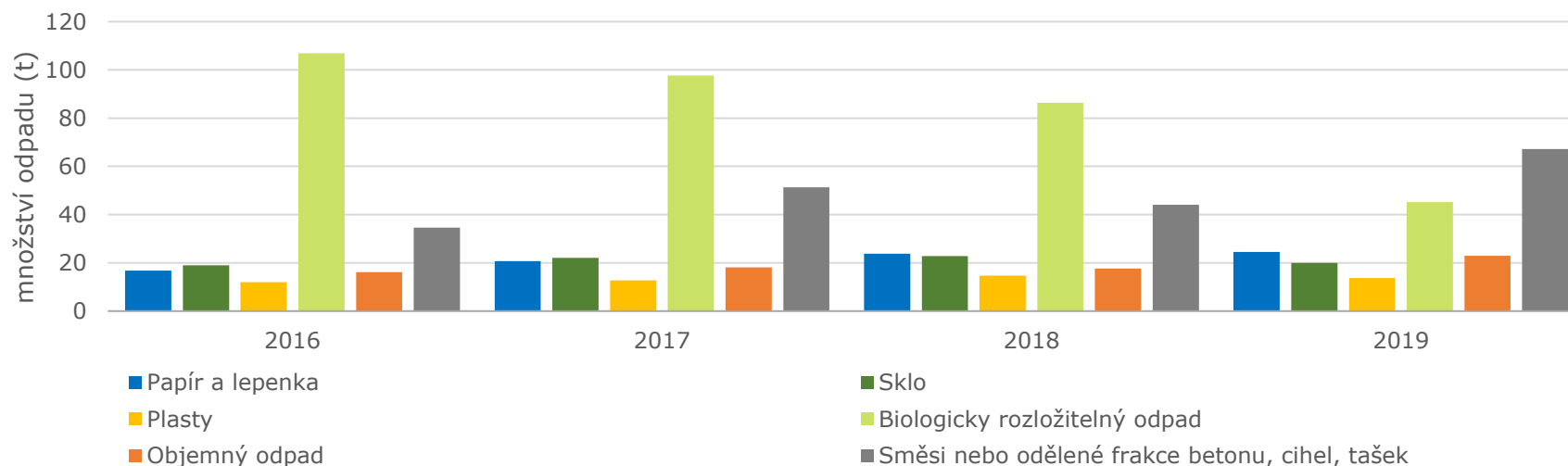
Průměrná hodnota podílu **recyklovaného odpadu** je v **České republice 38 %**. Z grafu je zřejmé, že v současnosti se podíl recyklovaného odpadu obce **Březina** pohybuje nad hranicí **50%**, čímž dosahuje nadprůměrné hodnoty recyklace ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Dle Plánu odpadového hospodářství České republiky bude potřeba do roku **2035** recyklovat **65 %** odpadu.

Nakládání s komunálním odpadem je zcela v gesci svozové společnosti. Nicméně většina odpadu z obcí je ukládána na skládku. Avšak legislativa i evropské směrnice usilují o to, aby se do roku 2035 skládkovalo maximálně 10 % SKO.

Tříděný odpad v obci

Nejčastější druhy vytríděného odpadu v obci Březina jsou znázorněny v grafu níže. Za sledované období je možné pozorovat **významný úbytek biologicky rozložitelného odpadu**. Tento úbytek lze přičíst pořízení zahradních kompostérů do domácností. Množství vytríděného **plastu a skla** lze považovat za poměrně **konstantní**. Na druhou stranu ve sledovaném období dochází ke **zvyšování množství papírového odpadu**. Významnou složkou separovaného odpadu v obci Březina jsou také **směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků**, kde lze pozorovat spíše **vzrůstající trend**.

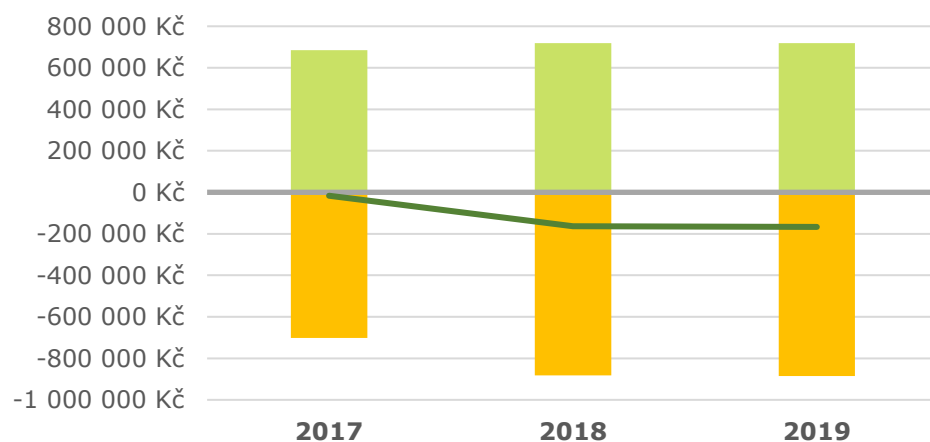
Financování systému odpadového hospodářství I

Přehled veškerých nákladů spojených s financováním odpadového hospodářství obce Březina je zpracován v následujících tabulkách.

Náklady na odpadové hospodářství			
Rok	2017	2018	2019
Sběr využitelného odpadu - sběrné místo	12 100 Kč	75 000 Kč	-
Sběr papíru	-	-	31 200 Kč
Sběr plastu	-	-	43 680 Kč
Sběr skla	-	-	7 560 Kč
Biodpad	-	-	65 000 Kč
Nebezpečný odpad	25 000 Kč	29 500 Kč	34 000,00
Objemný odpad	125 334 Kč	147 000 Kč	321 032 Kč
Směsný komunální odpad	505 510 Kč	596 345 Kč	333 630 Kč
Stavební odpad	-	-	21 616 Kč
Černé skládky	-	-	-
Informování veřejnosti/propagace	3 000 Kč	3 000 Kč	3 000 Kč
Administrativa odpadového hospodářství	1 800 Kč	1 800 Kč	2 000 Kč
Celkové náklady na provoz sběrného dvora (sběrného místa)	28 800 Kč	29 000 Kč	23 000 Kč
Celkové náklady	701 544 Kč	881 645 Kč	885 718 Kč

Financování systému odpadového hospodářství II

Příjmy za odpadové hospodářství			
Rok	2017	2018	2019
Poplatek za komunální odpad od občanů	495 881 Kč	519 500 Kč	530 860 Kč
Poplatek za komunální odpad od rekreatantů	12 500 Kč	12 500 Kč	13 600 Kč
Výnos ze sběru textilu	1 816 Kč	908 Kč	500 Kč
Platby za zpětný odběr elektrozařízení (od kolektivních systémů celkem)	9 110 Kč	9 405 Kč	12 773 Kč
Zisk z prodeje druhotných surovin	31 779 Kč	29 687 Kč	28 098 Kč
Výnos za zpětný odběr tříděného odpadu	133 958 Kč	146 351 Kč	133 172 Kč
Celkové příjmy obce	685 044 Kč	718 351 Kč	719 003 Kč

Z analýzy finančních nákladů je nutné podotknout, že systém odpadového hospodářství je i přes nemalé příjmy z místních poplatků za svoz odpadu od občanů i rekreatantů **významně dofinancován ze strany obecního rozpočtu**. V roce 2019 dosáhla výše této podpory 166 715 Kč.

■ Celkové náklady

■ Celkové příjmy obce

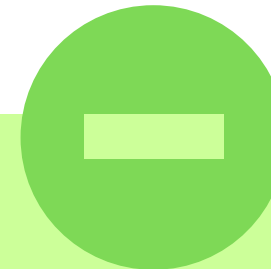
— Financování odpadového hospodářství

Shrnutí kapitoly ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

KLADY

- Sběrné místo v obci
- Realizované dotační projekty
- Většina domácností se nachází v optimální vzdálenosti od sběrných míst
- Třídění odpadu na velmi dobré úrovni

ZÁPORY

- Často přeplněné sběrné nádoby na plast
- Stav sběrného místa
- Občasný výskyt černých skládek
- Vysoká produkce BRKO

VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Hlavním východiskem pro Návrhovou část je zejména Analytická část, jejíž klíčové podněty jsou shrnuty pomocí SWOT analýzy. Pro zpracování kvalitního strategického dokumentu byl již od počátku spolupráce kladen značný důraz na zapojení vedení obce do celého procesu plánování. Dalším podpůrným východiskem jsou pak výsledky dotazníkového šetření, které proběhlo mezi občany obce. Pro zjištěná východiska jsou v rámci následující Návrhové části rozvrhnuta nejvhodnější řešení.

Kapitola je rozčleněna do následujících částí:

SWOT ANALÝZA

**VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO
ŠETŘENÍ**

SWOT ANALÝZA I

SWOT analýza je **analytickou metodou**, jejíž podstatou je odhalení a současně vzájemné porovnávání **vnitřních silných a slabých stránek** a **vnějších podmínek** působících na obec. Jedná se o analýzu hlavních tendencí současného a budoucího vývoje obce. Výsledky SWOT analýzy slouží jako **základ pro** další analyzování obce, vymezení problémových oblastí a **zaměření rozvojového plánu obce**. Jejím akcentováním se **zvyšuje pravděpodobnost budoucí realizace příhodných možností**, a naopak se **omezuje dopad pojmenovaných hrozeb**.

S

Silné stránky (anglicky **Strengths**)

Popisují výhody a přednosti obce. Odpovídají na otázku „Co je na nás dobré?“

Slabé stránky (anglicky **Weaknesses**)

Popisují slabiny a nedostatky obce. Odpovídají na otázku „V čem máme rezervy?“

W

O

Příležitosti (anglicky **Opportunities**)

Popisují možnosti a šance pro budoucí rozvoj obce. Odpovídá na otázku „Co má pro nás potenciál?“

Hrozby (anglicky **Threats**)

Popisují rizika a potenciální ohrožení pro obec. Odpovídá na otázku „Co nás může poškodit?“

T

SWOT ANALÝZA II

Silné stránky

Progresivní svozová firma
Možnosti třídění odpadu
Existence sběrného místa
Realizace projektů skrze Spolek pro rozvoj venkova
Osvěta v ZŠ (*problematika odpadů*)
Vysoká hodnota podílu recyklovaného odpadu vůči směsnému komunálnímu odpadu
Většina domácností v optimální vzdálenosti od sběrných hnízd

Příležitosti

Motivační systém odpadového hospodářství
Aktivní přístup samosprávy k problematice odpadového hospodářství
Spolupráce na úrovni sdružení obcí
Rozšíření osvětové činnosti

Slabé stránky

Stav sběrného místa
Občasný výskyt černých skládek
Většina komunálního odpadu skládkována
Zvětšování množství odpadu
Výše dotovaného systému odpadového hospodářství

Hrozby

Rostoucí náklady na ukládání komunálního odpadu na skládku
Zvyšování finanční nákladnosti systému odpadového hospodářství
Rostoucí produkce odpadu v důsledku konzumního životního stylu

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ I

Důležitým východiskem pro Návrhovou část jsou výsledky dotazníkového šetření uskutečněného v březnu 2020. **Dotazník vyplnilo 149 občanů**, návratnost činila 18 %. **Kompletní výsledky** jsou uvedeny **v přílohách tohoto dokumentu.**

Největší problémy v oblasti odpadového hospodářství
Málo kontejnerů na bio, Často plné kontejnery, Málo kontejnerů, ...

Celkem 93 % respondentů třídí alespoň jeden druh odpadu. Mezi nejvíce tříděné patří základní suroviny. Naopak mezi nejméně tříděné patří velkoobjemový odpad, u něhož se nabízí zvýšení frekvence jeho svozu či přistavení velkokapacitní nádoby do více lokalit v obci. Málo tříděn je i **olej**, u něhož je žádoucí zintenzivnit tříděnost s ohledem na **riziko zhoršování stavu odpadního potrubí**, a dále kov, který lze však nově třídít do kontejnerů na plasty a očekává se zlepšení stavu.

Jako největší problém je uváděna častá zaplněnost kontejnerů a malé množství sběrných nádob. Oba problémy lze **řešit zavedením nového systému** separovaného sběru odpadu od domu.

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ II

Většina respondentů činí konkrétní kroky pro předcházení vzniku odpadu, nejčastěji používají vlastní nákupní tašky (69 %). Níže jsou vypsány takové, které respondenti nepodnikají tak často a jejichž zvýšením, například prostřednictvím edukace, lze dosáhnout snížení produkce odpadu. Více než polovina dotázaných občanů by uvítala nový systém sběru separovaného odpadu od domu, třetina pak považuje takový systém za zbytečný.

Chování respondentů při předcházení vzniku odpadu

20 % Se vyhýbá plastovým obalům

26 % Nepoužívá jednorázové kosmetické pomůcky

37 % Nekupuje PET lahve

66 % Nepoužívá plastové hrnky, talíře, brčka apod.

53 %

respondentů **uvítá nový systém** separovaného sběru od domu

36 %

respondentů se **zdá nový systém zbytečný**

Připomínky, náměty a názory k oblasti odpadového hospodářství

Edukovat, co třídit a jak snížit produkci odpadu. Nádoby na tříděný odpad u domu. Zavést motivační systém. Umístit koše na psí exkrementy. Nemám místo na nádoby u domu...

Obsah připomínek občanů, z nichž některé byly vypsány výše, může poukazovat na dodatečné problémy a rozvojové potřeby obce a jsou tak vhodným doplňkem východisek pro Návrhovou část.

NÁVRHOVÁ ČÁST

Účelem Návrhové části je reflektovat témata, která jsou pro další rozvoj obce stěžejní. Vychází z kapitoly Východiska pro návrhovou část, zejména z poznatků Analytické části, a jednání s vedením obce. Návrhová část postupuje od obecného sestavení vize po návrh konkrétních aktivit.

Návrhová část je rozčleněna do následujících částí:

STRATEGICKÁ VIZE

STRATEGICKÉ CÍLE

**SEZNAM OPATŘENÍ
A ROZVOJOVÝCH AKTIVIT**

STRATEGICKÁ VIZE

Dlouhodobá vize určuje představu o budoucnosti obce, vyjadřuje, jak se bude obec rozvíjet a měnit. Strategická vize vychází zejména z poznatků Analytické části a dalších východisek Návrhové části. Realizace strategických priorit napomůže k naplnění této vize a zajistí tak kvalitní životní prostor pro obyvatele Březiny.

Vize obce Březina

Obec Březina, zasahující do území CHKO Moravský kras, je poklidnou a čistou lokalitou pro život obyvatel. Vedení obce společně s občany dbá na udržování kvality životního prostředí. Průběžně zlepšuje úroveň třídění odpadu v obci, především za přispění výhod plynoucích ze zavedení motivačního systému sběru odpadu, jenž současně zajišťuje finanční bilanci v oblasti odpadového hospodářství v rámci obecního rozpočtu. Obyvatelé Březiny aktivně podnikají kroky, které předchází vzniku odpadu a odpad také poctivě třídí, díky čemuž klesá produkce směšného komunálního odpadu. Většina vyprodukovaného odpadu je materiálově nebo energeticky využita.

STRATEGICKÉ CÍLE

Strategické cíle vychází z potřeb občanů obce a definovaných problémů v Analytické části a vyjadřují žádoucí stav obce. Obsahují i takové aktivity, jejichž realizace může být pro nedostatek finančních prostředků posunuta do dalších let. Nerealizované projekty tak mohou být inspirací pro následující strategický plán. Plnění cílů vede k postupné realizaci vize obce.

SEZNAM OPATŘENÍ A ROZVOJOVÝCH AKTIVIT

1. CÍL PŘECHOD K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

1.A Opatření Oběhové hospodářství a snižování množství komunálního odpadu

1.A.1 Zavedení nového systému odpadového hospodářství

1.A.2 Revitalizace sběrného místa

1.A.3 Pořízení elektrického kompostéru na zpracování gastroodpadu do školní jídelny

2. CÍL ZODPOVĚDNÁ OBEC, INFORMOVANÝ OBČAN

2.A Opatření Zvyšování zodpovědnosti obce

2.A.1 Udržování pořádku v blízkosti sběrných hnízd

2.A.2 Zajistit správné nakládání s odpady uloženými mimo místa k tomu určená

2.A.3 Organizace úklidových akcí na území obce

2.A.4 Podpora pití nebalené vody

2.B Opatření Efektivní informovanost občanů

2.B.1 Evidence kontejnerových stání na území obce

2.B.2 Efektivní informovanost o možnostech třídění

2.B.3 Prezentace průběžných výsledků efektivity třídění

2.B.4 Osvětová činnost v předcházení vzniku odpadu

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Účelem implementace je zajistit úspěšné zavedení koncepce do praxe řízení obce. Představuje popis přístupů a postupů, které umožní zrealizovat opatření a aktivity, které jsou definované v Návrhové části.

Zpřístupnění dokumentu

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce Březina a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

Hodnocení plnění strategie

Plnění strategie bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byla naplánovaná opatření skutečně realizovaná, či z jakých důvodů případně realizována být nemohla. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřebnosti jejich realizace.

Jednotlivé aktivity

Konkrétní aktivity formulují přístup k naplnění strategické vize. Vize bude naplněna realizací konkrétních rozvojových aktivit.

Implementační část popisuje jednotlivé aktivity v následujících cílech:

CÍL 1. PŘECHOD K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

CÍL 2. ZODPOVĚDNÁ OBEC, INFORMOVANÝ OBČAN

1. CÍL PŘECHOD K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

První cíl, Přechod k oběhovému hospodářství, obsahuje aktivity, které usilují o přechod od lineárního odpadového hospodářství k oběhovému hospodářství. Aktivity se snaží akcentovat důležitost třídění odpadu a znovupoužití produktů a materiálů.

*Ke splnění cíle přispívá **opatření 1.A Oběhové hospodářství a snižování množství komunálního odpadu** a navržené aktivity:*

1.A.1 Zavedení nového systému odpadového hospodářství

1.A.2 Revitalizace sběrného místa

1.A.3 Pořízení elektrického kompostéru na zpracování gastroodpadu do školní jídelny

1.A.1 Zavedení nového systému odpadového hospodářství

Východiska

Motivační a evidenční systém nabízí moderní řešení třídění a sběru odpadu. Cílem zavedení tohoto systému je zvýšit množství tříděného odpadu a snižovat produkci směsného komunálního odpadu. V případě aplikace systému PAYT je možné využít adresního třídění a upravit roční poplatek jednotlivým domácnostem dle množství vyprodukovaného odpadu. Systém snižuje zátěž obecního rozpočtu především v závislosti na zisku z vytríděného odpadu. Dle výsledků dotazníkového šetření by tento systém uvítalo 53 % respondentů.

Popis aktivity

Zavedení a nastavení systému sběru odpadu z domácností (door to door). Prostřednictvím článků a dalších materiálů poskytnou občanům všechny potřebné informace o novém systému sběru odpadu. Po zaběhnutí nového systému přejít na doplněk PAYT, tedy nastavit motivační část systému.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

2021–2023

Odhad finanční náročnosti

Dle ceníku svozové společnosti

Zdroje financování

OPŽP, PO3
Rozpočet obce

1.A.2 Revitalizace sběrného místa

Východiska

Sběrné místo v obci Březina funguje již od 90. let. 20. století. Po technické stránce neodpovídá standardům a je ve velmi špatném technickém stavu.

Popis aktivity

V rámci revitalizace sběrného místa bude realizováno nové provedení zpevněných ploch, bude umístěn lehký ocelový přístřešek s plochou do 25 m, dále proběhne výměna oplocení a bude doplněna posuvná vstupní brána.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

2023

Odhad finanční náročnosti

1 200 000,-

Zdroje financování

OPŽP, PO3

Rozpočet obce

1.A.3 Pořízení elektrického kompostéru na zpracování gastroodpadu do školní jídelny

Východiska

Technologie elektrického kompostéru umožňuje zpracovávat kuchyňský odpad přímo v místě jeho vzniku. Zmíněné řešení je vhodnou alternativou k povinným svozům gastroodpadu z gastroprovozu. Gastro kompostéry umožňují snižovat stále se zvyšující náklady na svoz tohoto druhu odpadu, a navíc se může z odpadu stát cenná surovina.

Popis aktivity

Nákup a zprovoznění elektrického kompostéru pro zpracování biologicky rozložitelného odpadu z jídelny základní školy.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

2021–2022

Odhad finanční náročnosti

50 000,-/ks

Zdroje financování

OPŽP, PO 3

Rozpočet obce

2. CÍL ZODPOVĚDNÁ OBEC, INFORMOVANÝ OBČAN

Druhý cíl, *Zodpovědná obec, informovaný občan*, sestává z aktivit, které usilují o zodpovědnost obce v tématice odpadového hospodářství a životního prostředí obce a zároveň z aktivit, jež mají zvýšit celkovou informovanost občanů a podporovat jejich aktivitu i zájem v otázkách třídění odpadu a prevence vzniku odpadu.

Ke splnění cíle přispívá **opatření 2.A Zvyšování zodpovědnosti obce** a navržené aktivity:

2.A.1 Udržování pořádku v blízkosti sběrných hnízd

2.A.2 Zajistit správné nakládání s odpady uloženými mimo místa k tomu určená

2.A.3 Organizace úklidových akcí na území obce

2.A.4 Podpora pití nebalené vody

Ke splnění cíle přispívá **opatření 2.B Efektivní informovanost občanů** a navržené aktivity:

2.B.1 Evidence kontejnerových stání na území obce

2.B.2 Efektivní informovanost o možnostech třídění

2.B.3 Prezentace průběžných výsledků efektivity třídění

2.B.4 Osvětová činnost v předcházení vzniku odpadu

2.A.1 Udržování pořádku v blízkosti sběrných hnízd

Východiska

Za prostor v okolí sběrných hnízd, ale také za stav jednotlivých sběrných nádob je zodpovědná sama obec. Vzhledem k životnímu prostředí a kvalitě života v obci je potřeba, aby se obec v těchto místech snažila i nadále o udržování pořádku.

Popis aktivity

Dohled nad prostorem sběrných hnízd a pravidelná kontrola prostranství v jejich blízkosti. V případě shledání nedostatku či závady, je potřeba jej vyřešit v co nejkratším časovém horizontu.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

Průběžně

Odhad finanční náročnosti

Dle potřeby

Zdroje financování

Rozpočet obce

2.A.2 Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená

Východiska

Občasný výskyt černých skládek trápí většinu obcí v České republice. Nicméně obec by měla usilovat o vytvoření příjemného prostředí pro své obyvatele tím, že se bude zajímat a starat o životní prostředí v obci.

Popis aktivity

Obec zajistí odstranění černých skládek, které negativně ovlivňují životní prostředí v obci. Aktivita se vztahuje na zajištění odstranění odpadu z míst, jež nejsou k tomuto účelu určená a jejichž původce je neznámý.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

Průběžně

Odhad finanční náročnosti

Dle potřeby

Zdroje financování

Rozpočet obce

2.A.3 Organizace úklidových akcí na území obce

Východiska

Na celé řadě míst se v České republice organizují úklidové akce, jejichž cílem je úklid nelegálních skládek a odpadu z okolní krajiny (např. Uklidme svět, Uklidme Česko).

Popis aktivity

Zapojení obce jako organizátora místní úklidové akce, kdy sama obec zajistí uskutečnění úklidu. Dále může obec poskytnout podporu organizátorům úklidů. Sama obec také může přispět k šíření informací o akci prostřednictvím vlastních komunikačních kanálů (webové stránky, Facebook, tištěný zpravodaj, obecní nástěnky apod.).

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

Průběžně

Odhad finanční náročnosti

Dle potřeby

Zdroje financování

Rozpočet obce

2.A.4 Podpora pití nebalené vody

Východiska

Cílem této aktivity je snížit množství vyprodukovaných PET láhví, tedy snížit množství plastů, nákladů, ale také uhlíkovou stopu. Zlepšením informovanosti obyvatel o kvalitě pitné vody se posílí jejich důvěra vůči kohoutkové vodě a sníží se tak spotřeba PET lahví a další dopady na životní prostředí.

Popis aktivity

Podpora osvětou. Omezování odpadů při poskytování občerstvení na jednáních a jiných akcích obecního úřadu (využívání kohoutkové pitné vody podávané v karafách). Navázání dialogu s místními restauračními a ubytovacími zařízeními o možnostech nabídky kohoutkové vody pro zákazníky.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

Průběžně

Odhad finanční náročnosti

Zdroje financování

2.B.1 Evidence kontejnerových stání na území obce

Východiska

Cílem této aktivity je zvýšit povědomí obyvatel o umístění sběrných hnízd a možnostech třídění na území obce se záměrem zvýšit množství vytříděného odpadu.

Popis aktivity

Zpracování a pravidelná aktualizace evidenčního mapového podkladu s technickým popisem a informačním systémem pro obyvatele, uveřejnění systému na internetových stránkách obce. Podrobný seznam kontejnerových stání na tříděný odpad včetně map stanovišť v obci. Zároveň tímto způsobem definovat a popsat jednotlivá stání s podrobnou technickou specifikací.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

2021

Odhad finanční náročnosti

Dle potřeby

Zdroje financování

2.B.2 Efektivní informovanost o možnostech třídění

Východiska

K zefektivnění třídění odpadu je nejdůležitější informovanost občanů o tom, jak správně nakládat s vyprodukovaným odpadem. Často občané nemají dostatek informací o možnostech nakládání s odpady, proto je potřeba pravidelně informovat o příležitostech třídění na území obce, možnostech předcházení vzniku odpadu aj.

Popis aktivity

Nastavení procesů vedoucích k atraktivnímu předávání informací obec – občan. Do obecního zpravodaje zařadit informace o možnostech třídění odpadu v obci a možné podněty směřující ke zvýšení efektivity třídění. Lze zvážit samostatnou rubriku o odpadovém hospodářství, která by informovala o odpadech v datech, o možnostech snižování množství produkovaného odpadu, cirkulární ekonomice a zpracování odpadu.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

Průběžně

Odhad finanční náročnosti

Dle potřeby

Zdroje financování

2.B.3 Presentace průběžných výsledků efektivity třídění

Východiska

V návaznosti na zavedení nového motivačního systému je potřebné i nadále občany motivovat ke stále lepším třídícím výkonům. Presentace průběžných výsledků efektivity by měla využívat vhodně zvolené indikátory, jež budou pravidelně zveřejňovány včetně proměn v čase, *např.: produkce komunálního odpadu na obyvatele (kg), množství odpadu odevzdaného občany na sběrném místě (t), míra třídění komunálního odpadu (%), změn trendu produkce odpadu (pokles/růst).*

Popis aktivity

Pravidelná publikace výsledků třídění odpadu za použití vhodných indikátorů na webových stránkách obce, profilech na sociálních sítích a v obecním zpravodaji.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

Průběžně

Odhad finanční náročnosti

Dle potřeby

Zdroje financování

2.B.4 Osvětová činnost v předcházení vzniku odpadu

Východiska

Možností snižování produkce odpadu je celá řada, nejúčinnějším nástrojem je však osvěta. Je důležité informovat občany o tom, jak a co třídít, jakým způsobem funguje odpadového hospodářství, jak se za odpad platí. Ovšem, aby byli občané motivováni k třídění a předcházení vzniku odpadu, musí v první řadě pochopit jeho smysl a cíl. Důležité je také mluvit o tomto tématu s dětmi. Děti jsou budoucnost naší planety a vztah k ní si teprve osvojují.

Popis aktivity

Osvětu lze realizovat v různých tematických sekcích, důležité ale bude ji přizpůsobit konkrétní skupině posluchačů. Pro produktivní a postproduktivní složku ji lze provádět pomocí přednášek, článků, případně i interaktivních činností. Pro dětskou složku je důležité zvolit zajímavější a odlehčenou formu např. herní půlden, diskuse na školách ohledně třídění odpadu, soutěže aj. Osvětová činnost je velice důležitým šířitelem filozofie třídění odpadu.

Odpovědný subjekt

Obec Březina

Odhadovaný termín realizace

Průběžně

Odhad finanční náročnosti

Dle potřeby

Zdroje financování

Rozpočet obce

SEZNAM ZDROJŮ DAT

Veškeré grafické výstupy byly vytvořeny firmou ENVIPARTNER, s. r. o. prostřednictvím grafického editoru Canva.

Fotografie byly pořízeny firmou ENVIPARTNER, s. r. o. U fotografie převzaté je vždy uveden zdroj.

Dokumentace byly poskytnuty obcí se souhlasem starosty obce.

Podkladová data byla také získávána formou pasportizace potřebných objektů (sběrných hnízd). Pasporty byly vytvořeny firmou ENVIPARTNER, s. r. o.

Mapové výstupy, které jsou součástí tohoto díla, byly vytvořeny firmou ENVIPARTNER, s. r. o. za pomoci podkladů ČÚZK – Základní mapa České republiky (ZM) 10, 25, 50, 100 a 200, 2020. <<http://geoportal.cuzk.cz/geoprohlizec/>>.

SEZNAM ZKRATEK

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřičský a katastrální
EU	Evropská unie
CHKO	chráněná krajinná oblast
MAS	místní akční skupina
OH	odpadové hospodářství
OPŽP PO 3	Operační program Životní prostředí, Prioritní osa 3
POH	Plán odpadového hospodářství
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
POH JMK	Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí České republiky
SKO	směsný komunální odpad
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
ZM	Základní mapa České republiky

PŘÍLOHY

V přílohách strategického dokumentu se nachází doplňkové a dodatečné informace, rozšiřující poznatky o daných problematikách.

Mezi přílohy Strategie udržitelného rozvoje odpadového hospodářství obce Březina patří:

Příloha 1: Produkce odpadu (t) obce Březina v letech 2016-2019

Příloha 2: Výsledky dotazníkového šetření

Příloha 1: Produkce odpadu (t) obce Březina v letech 2016-2019

Produkce odpadu (t)					
Katalogové číslo	Druh odpadu	2016	2017	2018	2019
150105	Kompozitní obaly	1,176459	1,1821	1,3498	1,2662
150110	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	0,961	0,027	0,09	0,1
150202	Absorpční činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami	0,143	-	-	0,165
160103	Pneumatiky		-	1,56	0,04
200101	Papír a lepenka	16,81399	20,7183	23,8314	24,4783
200102	Sklo	18,97655	22,10315	22,7705	20,0307
200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	0,559	0,1780	0,66	0,625
200139	Plasty	12,03374	12,7461	14,6448	13,6482
200201	Biologicky rozložitelný odpad	106,9636	97,6705	86,3776	45,1666
200301	Směsný komunální odpad	197,6650	191,9025	194,2896	209,7783
200307	Objemný odpad	16,1800	18,1200	17,66	22,96
200140	Kovy	-	12,16	-	-
170405	Železo, ocel	-	-	-	12,22
200111	Textilní materiály	-	2,29	-	-
170107	Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedených pod číslem 17 01 06	34,56	51,39	44,07	67,22
200127	Dřevo	12,26	-	-	-

Produkce odpadu (t)					
Katalogové číslo	Druh odpadu	2016	2017	2018	2019
130207	Snadno biologicky rozložitelné motorové, převodové a mazací oleje	0,029	-	-	-
130208	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	-	0,029	0,21	0,58
200113	Rozpouštědla	0,062	0,019	0,095	-
190801	Shrabky z česlí	2,8	-	-	-
150103	Dřevěné obaly	-	12,1	10,7	16,84
160114	Nemrznoucí kapaliny obsahující nebezpečné látky	-	0,003	-	-
200119	Pesticidy	-	0,004	-	-
150202	Absorpční činidla, filtrační materiály (včetně olejových filtrů jinak blíže neurčených) čistící tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami	-	-	0,07	-
200114	Kyseliny	-	0,003	-	-
200132	Jinak nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31	-	-	0,015	0,01
160113	Brzdové kapaliny	-	0,006	-	-

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ KE STRATEGII UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Duben 2020

Ve spolupráci s obcí Březina zpracovala společnost

ÚVOD

Dotazníkové šetření probíhalo v obci Březina **v březnu roku 2020** za účelem zjištění názorů občanů při přípravě **strategie udržitelného rozvoje odpadového hospodářství** obce Březina.

Při tvorbě a plánování strategických a koncepčních dokumentů je důležité zapojit obyvatele a sladit představy o budoucím rozvoji těchto oblastí. **Zapojení občanů zkvalitní proces plánování** a zajistí účelnější využití prostředků při řízení rozvoje odpadového hospodářství.

Dotazník byl občanům k dispozici **v elektronické podobě na webových a facebookových stránkách obce.**

Vyplněno bylo celkem **149 dotazníků**, všechny prostřednictvím internetu.

Celková návratnost dotazníků tedy byla **18 %** (počet osob v obci oprávněných k vyplnění dotazníku ve věku od 15 let činí 818).

ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

V následujících kapitolách této zprávy jsou vždy v úvodu slovně zhodnoceny výsledky průzkumu, které jsou následně doplněny grafy.

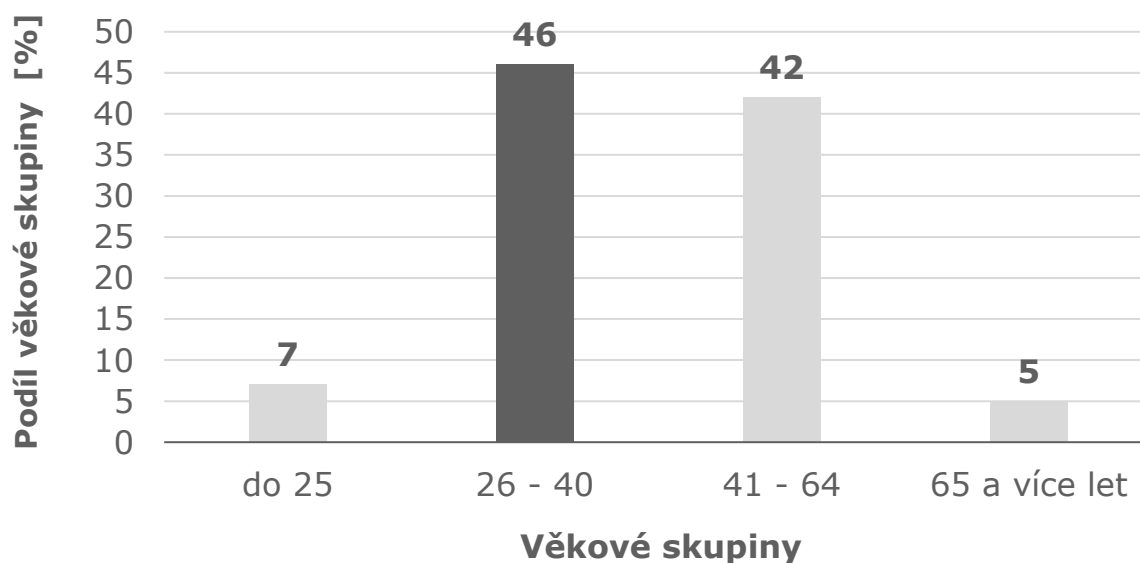
Složení respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 85 žen a 64 mužů.

Obr. 1: Pohlaví respondentů

Z hlediska věkového složení respondentů byla nejvíce zastoupena věková skupina 26 až 40 let (46 %). Velký podíl měli také respondenti ve věku 41 až 64 let. Nejmenší zastoupení měli respondenti ve věku 65 a více let (5 %).

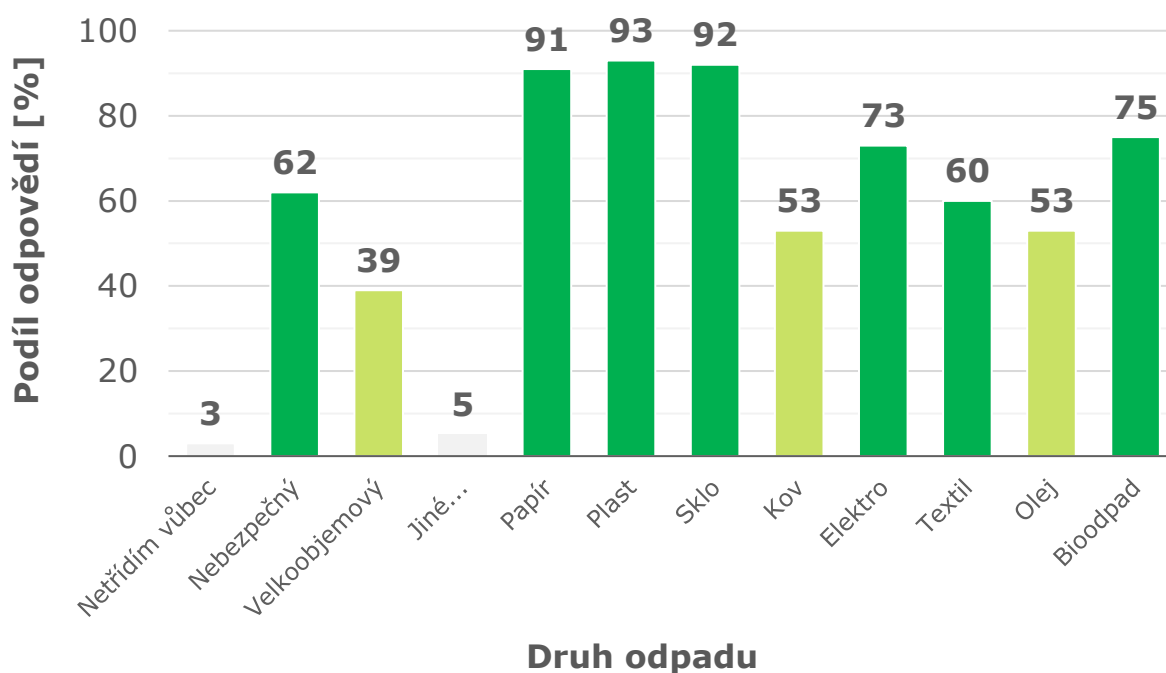
Obr. 2: Věk respondentů [%]

Odpadové hospodářství obce Březina

První část dotazníku se zaměřovala na otázky týkající se pohledu obyvatel obce Březina na odpadové hospodářství v obci a na jejich pohled na jednotlivé oblasti a také jakým směrem by se dle nich měl rozvoj odpadového hospodářství v obci v budoucnu ubírat.

1. Třídíte doma odpad?

V obci Březina **celkem 97 % obyvatel třídí** alespoň jeden druh odpadu. Jen **3 %** respondentů uvedla, že **odpad netřídí vůbec**. Obyvatelé **nejčastěji třídí** základní druhy odpadu, jako jsou **plasty, sklo a papír**. **Nejméně tříděnými** druhy odpadu jsou **velkoobjemový odpad, kovy a oleje**. **Jiný druh odpadu třídí 5 %** dotázaných. Respondenti uvádějí příklady jako **akumulátorové baterie, dřevo a nespotřebovaná léčiva**.

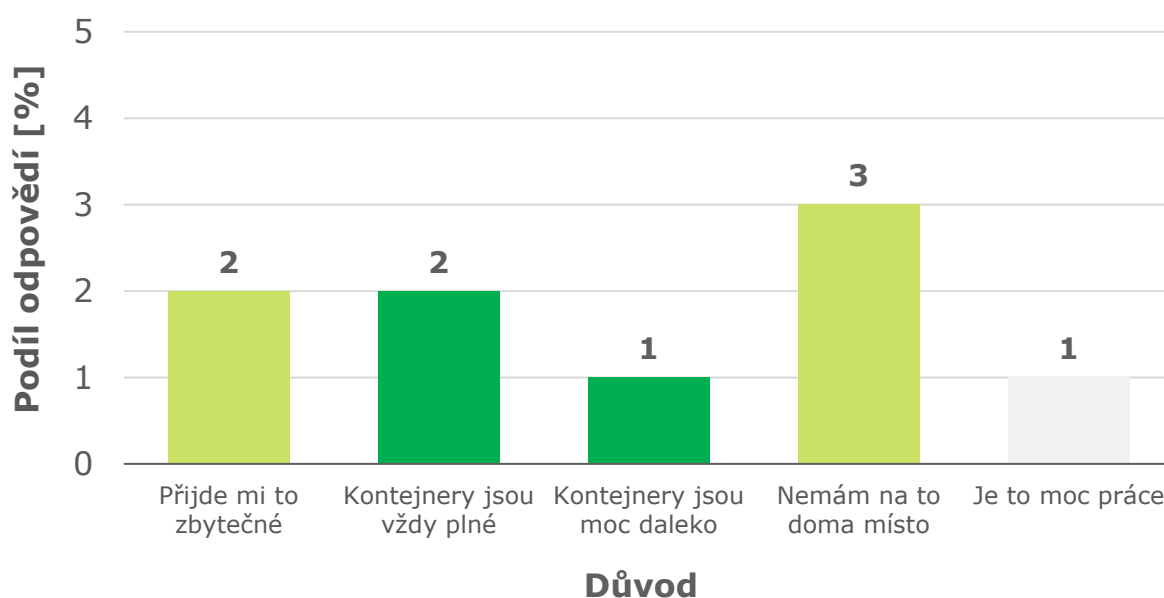

Obr. 3: Podíl tříděných druhů odpadů v obci [%]

Jiné druhy odpadu: akumulátorové baterie, dřevo, léky

2. Pokud netřídíte, jaký je důvod?

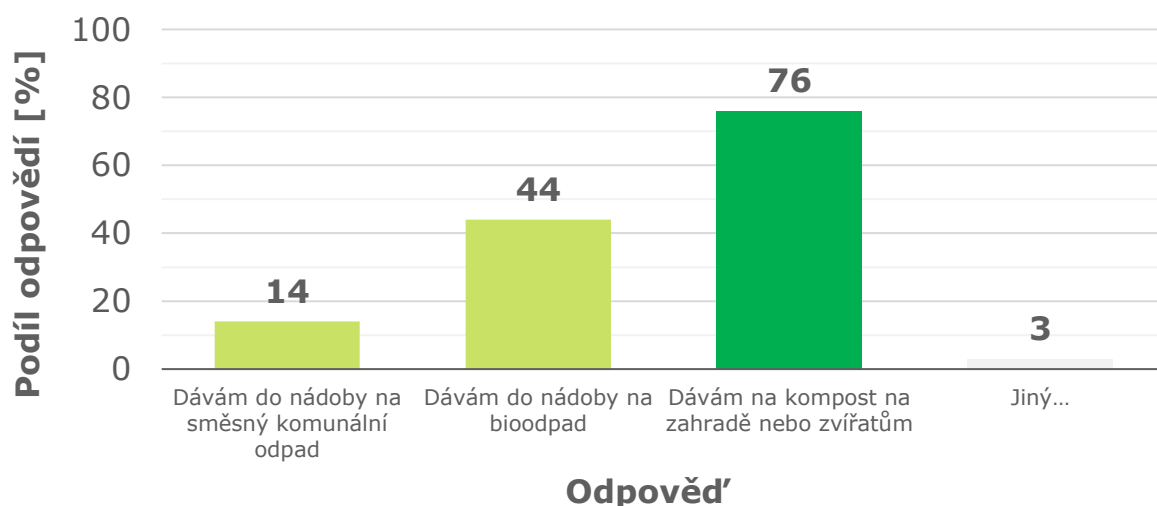
Obyvatelé, kteří odpad netřídí, udávali, že důvodem je především **nedostatek prostoru v jejich domech pro třídění (4 %)**. Další dodávají, že netřídí z důvodu **často přeplněných kontejnerů** anebo považují **třídění odpadu za zbytečné**.

Obr. 4: Důvody, proč obyvatelé obce odpad netřídí [%]

3. Co děláte s bioodpady z kuchyně, ze zahrady?

Nejčastějším způsobem ukládání bioodpadu z kuchyně a zahrady je jeho uložení na **zahradní kompost** či **použití jako krmivo domácím zvířatům** (uvedlo **76 %** osob). Tato hodnota reflektuje především venkovský charakter krajiny. **Výrazně menší podíl** obyvatel bioodpad **ukládá do speciálně určených nádob (44 %** osob) a **14 %** respondentů se jej zbavuje **společně s komunálním odpadem**. Jiný způsob označila **3 %** respondentů. Uvádějí, že **bioodpad ukládají v okolí obce** do různých struh a prohlubní nebo do jiné skládky se zahradním odpadem.

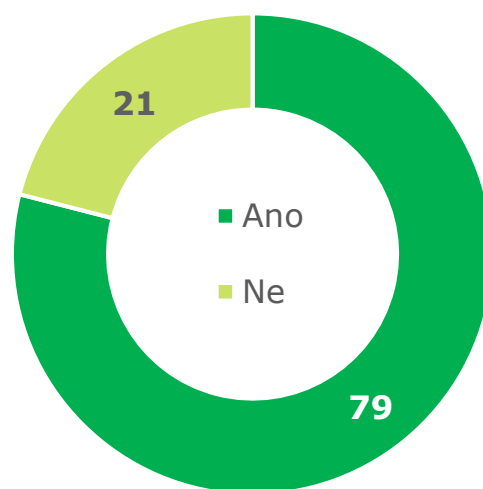

Obr. 5: Způsoby ukládání bioodpadu [%]

Jiný způsob: do přírody

4. Myslíte si, že možnosti pro třídění odpadu jsou v obci dostatečné (např. počet sběrných nádob, vzdálenost sběrných míst)?

Možnosti pro třídění odpadu v obci hodnotí **dostatečně** celkem **79 %** respondentů. Tento **výsledek** tak **naznačuje**, že se stávajícími **možnostmi pro třídění odpadu** jsou **obyvatelé spokojeni**. Celkem **21 %** respondentů si myslí, že **možnosti pro třídění odpadu** v obci **nejsou dostačující**. Data shodně ukazují, že existují určité **rezervy** v rámci možností pro třídění odpadu.

Obr. 6: Hodnocení možností pro třídění odpadů [%]

Jako **hlavní důvody**, proč **nejsou možnosti pro třídění odpadu adekvátní**, respondenti uvádějí **často přeplněné sběrné nádoby**, jejich **nedostatečný počet** a **absenci kontejnerů na některé druhy odpadů**.

Málo kontejnerů na bioodpad Chybí kontejner na hliník a oleje

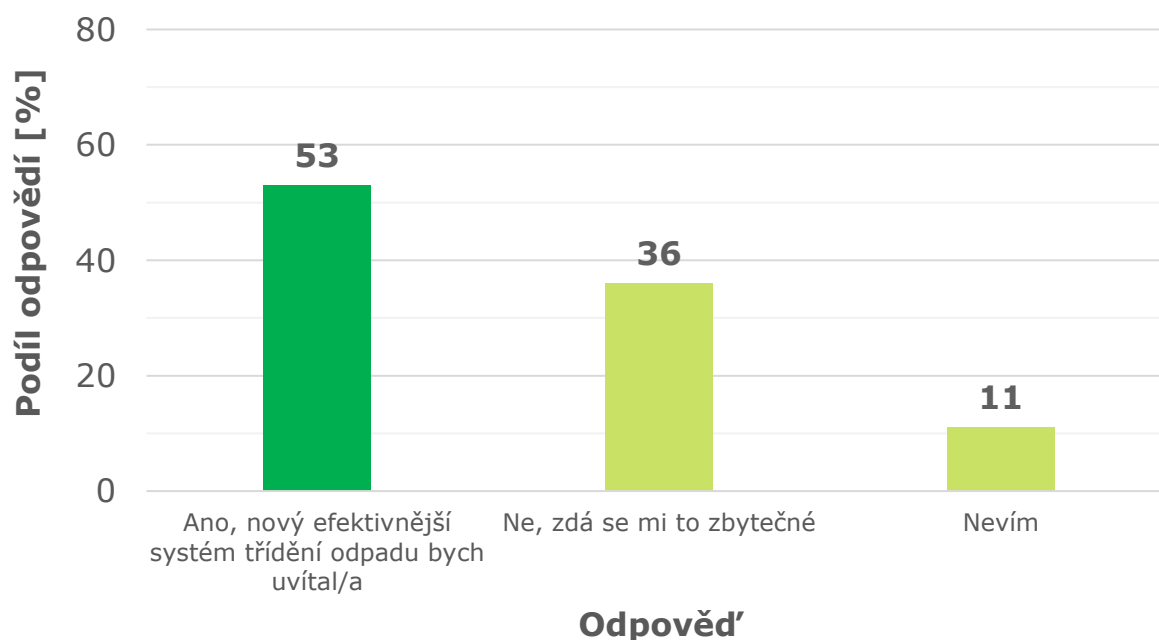
Kontejnery jsou často plné

Málo kontejnerů

Obr. 7: Nedostatky třídění odpadu v obci

5. Měli byste zájem o zavedení nového systému separovaného sběru odpadu ve Vaší domácnosti (nový systém = pořízení nádob na třídění odpadu do domácností a jejich svoz přímo od domu)?

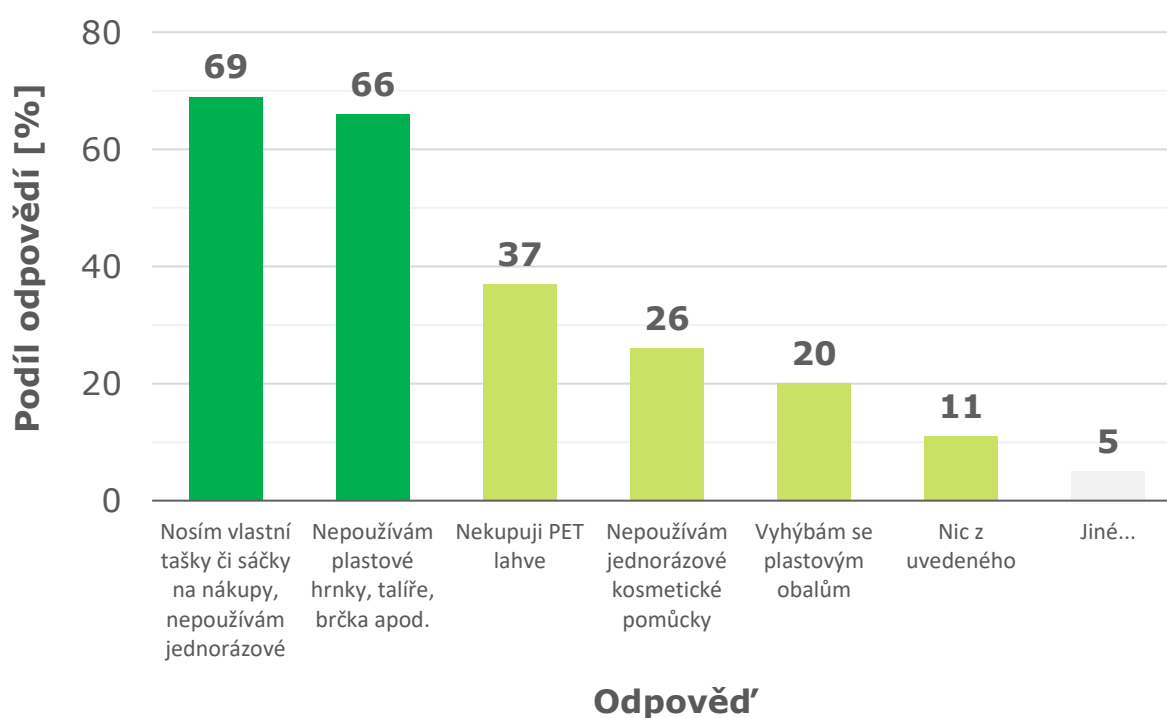
O zavedení nového systému separovaného sběru odpadu **by mělo zájem 53 %** dotázaných. Zavedení nového systému **považuje za zbytečné** necelých **36 % respondentů**. V této otázce **nepanuje** mezi obyvateli příliš **jednotný pohled**. Nároky na podíl vytríděného odpadu se neustále zvyšují, proto je rozhodnutí o zavedení nového systému **tématem k další diskuzi**.

Obr. 8: Názory na nový systém sběru separovaného odpadu [%]

6. Děláte v každodenním životě nějaké kroky, které předchází vzniku odpadu? Pokud ano, jaké?

Převážná většina dotázaných obyvatel činní konkrétní kroky pro předcházení vzniku odpadu, jako je např. používání vlastní nákupní tašky s možností opakovaného použití (69 %), dále také nepoužívání plastového nádobí (66 %). Méně častými je nenakupování PET lahví a vyhýbání se plastovým obalům atd. Z jiných opatření pro zamezení vzniku odpadu respondenti uvedli např. používání ekologicky odbouratelné drogerie či spotřební umírněnost a upřednostnění opravy rozbitých věcí, oproti okamžité náhradě nově zakoupenými.

Obr. 9: Kroky činěné obyvateli při předcházení vzniku odpadu [%]

9. Prostor pro Vaše připomínky či náměty k oblasti odpadového hospodářství.

V obci chybí sběrné místo pro nebezpečný odpad. Kam se zbytkem barev apod.?

Jednoznačné jsem pro zavedení toho separovaného třídění odpadu, čili popelnice u každého doma. Tady na vesnici na to má místo u baráku snad každý.

Osobně uvítám nádoby na tříděný odpad doma, ale dokážu si představit, že ne každý pro to najde místo. Počítá se se zachováním i kontejnerů na veřejném místě, byť třeba ne v současném počtu?

Platit za popelnice u domu dle objemu.

Zbytečné zdražení oproti jiným obcím!!!

Doufám, že budou nádoby na bio odpad již po celý rok, a nejen v omezený čas :-)

Uvítala bych, kdyby po zavedení nového systému popelnic na tříděný odpad u domu, se zohlednila cena za svoz odpadu, dle toho, jak každý třídí.

U poplatku za odvoz odpadu bych ocenila nějaké zvýhodnění podle množství, když třídím. Popelnici plním víc než měsíc.

Uvítal bych nádoby na kovový odpad mimo sběrný dvůr.

Z důvodu nedostatku prostoru nechci mít vlastní nádoby na třídění odpadu u domu.

Rozmístit koše na psí exkrementy.

Škoda, že v obchodě si nemohu nechat nabrat např. pochoutkový salát do vlastní nádoby; kov bych třídil, kdyby mimo sběrný dvůr byla možnost odkládat menší množství (AI obaly, víčka od jogurtu...).

Motivace k třídění odpadu pro občany = zvýhodnění ročních plateb. Zatím žádnou motivaci nepřesvědčených občanů k třídění nevidím, kromě toho, že se změnou svozové firmy došlo ke zdražení ročního poplatku, pro nás občany za zcela stejných podmínek! To opravdu není motivující!

U nás spokojenost. Blízkost nádob na třídění, sběrný dvůr na vše ostatní taky dosažitelný. Snad jen přes sezonu ten bioodpad. Už chvíli po odvozu bývá nádoba plná.

Zlepšit edukaci a ekologii, možnosti zmenšení produkce odpadu v každé domácnosti. Přednáška?

Často plné kontejnery.

Problém je například s knihami, v antikvariátu nechtějí, dar knihovna nepřijímá, do kontejneru nelze, objednáme vlastní kontejner – odvoz do spalovny, to jsem tomu ŽP moc nepomohla.

Rozhodně nechci před domem 4 popelnice, nemám na to místo před domem a doma mít odpadky nehodlám z hygienických důvodů. Zvyšující se výše poplatků za popelnice neodpovídá četnosti vývozu. Např. v městě Brně vyváží odpad několikrát za týden a např. ÚSTÍ NAD LABEM má poplatek za popelnice nulový.

Neustálé a opakované seznamování občanů s tím, jak třídít, kam který odpad patří, proč je důležité třídít, jak to obci/občanům pomůže. Spousta z toho se již dělá, ale podle některých příspěvků na FCB je vidět, že je to stále potřeba.

Díky za tuto iniciativu, třídíme odpad, má to smysl ;-)

Uvítal bych menší nádobu na kovy v místě kontejnerů na plast / papír / sklo.

V obci je dostatek kontejnerů, už nebývají tak často narvané jako předtím.

Třídila bych i kov/plechovky, víčka od jogurtů, ale nevím jak s tímto druhem odpadu.

Roční poplatek za komunální odpad by měl být hrazen v závislosti na váze/objemu odpadu, který vyprodukuje každá domácnost.

Klidně si za další popelnice na třídění zaplatíme :-)

Pokud by se měly pořizovat nové nádoby na tříděný odpad, tak bych volil pouze nádoby na plasty (ideálně možná jen pytle, kvůli prostoru na umístění v nemovitosti). Sběrné nádoby na sklo bych nepořizoval, kvůli malému objemu tohoto odpadu a ponechal bych současný způsob třídění.

Obchody by mohly nabízet papírové sáčky místo ig. sáčků.

Separujeme, ale největší problém je skladovanie, uvítali by sme vlastnú nádobu pri dome, klúdne si priplatíme. Myslím, že často nevieme kam čo správne patrí, zalaminatovany jednoduchý návod pri košoch by bol super. Až nedávno som zistil, že nemáme separovať obaly od vajíčok (vdáka za pripomenutie).

Pro objemné bioodpady by bylo dobré zřídit sdílený velkokompost na veřejně přístupném místě.

Bylo by fajn, kdy lidé nevozili své odpady z podnikání do obecních kontejnerů na plasty. Jedna osoba dovezla celou korbu svého velkého terénního auta plnou plastů. Ať si zaplatí svůj odvoz odpadu.

Nádoba na olej byla asi moje poslední věc, co tu v rámci hospodářství chybělo.

Svoz komunálního odpadu v letních měsících 1x týdně.

Nádoby na tříděný odpad u domu.

Uvítal bych kontejner na kovový odpad. Pokud se jedná o zavedení nového systému separovaného sběru odpadu, znamená to také možnost placení nižšího poplatku za odpad, pokud budu správně třídit?

Přidat nádobu na kov.

Po zvýšení poplatku, uvažuji že přestanu třídit. Stejně to není kam dát, kontejnery pořád plné. Rád bych zavedl cenu, za váhu odpadků nebo počtu vývozu popelnic, jak to mají v jiných vesnicích. Cena je zhruba poloviční.

Bylo by dobré, kdyby popelnice stály na zpevněném povrchu a šly lehce otevřít (kontejnery jsou zaklíněné do sebe).

Na to, že třídím, se zdá být poplatek za svoz odpadu 1x za 14 dní hodně vysoký. Bylo by dobré situaci přehodnotit...

Jsem spokojená, když třídím odpad.

Určitě je dobře, že se tím obec více zabývá, nicméně místo fotek, jak jedinci vyhazují do kontejneru nesložené krabice (v naší lokalitě jsem to ještě nezaznamenal) bych uvítal účinnější řešení, alespoň zvýšit množství nádob. Dost často se stává, že tu vyváží tříděný odpad i auta projíždějící kolem a na tolik domácností mi opravdu nepřijde počet nádob dostačující.